VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 43 — XLII vuosikerta | SUDBURY, ONTARIO | Tiistaina, huhtik. 12 p. — Tuesday, April 12, 1960

Vain tasavertaisuus tuo rauhan Etelä-Afrikkaan -- Britannian parlamentti

Lonoto. — Etelä-Afrikan ulkoministeri Louw sanoi viime viikonlopulla, että hänen hallituksensa ei tule koskaan muuttamaan rotupolitiikkaansa eikä "luopumaan kontrollistaan . . . mustaihoiselle enemmistölle."

Ulkoministeri puhui Britannian radioverkoston välityksellä kun häntä ja kolmea muuta tunnettua eteläafrikkalaista valtiomiestä haastateltiin Kapkaupungissa.

Mielenosoitukset ja mellakat eivät tule muuttamaan Etelä-Afrikan hallituksen politiikkaa, sanoi ministeri. On mahdollista, että hallitus joutuu tekemään joitakin muutoksia passijärjestelmässään, mutta siinä kaikki, jatkoi hän.

VALKOIHOINEN NAINEN MAKSOI NEEKERIEN PASSEISTA

Johannesburg. — Eräs vaatimattomasti puettu valkoihoinen nainen maksoi viime perjantaina kahden sadan neekerin passeista. Hän jakoi kahdelle sadalle neekerille yhden punnan ($2.67) kullekin jotta he voisivat lunastaa uuden passin, joita viranomaiset ovat alkaneet vaatia uudelleen kaikilta neekereiltä.

Hän ilmestyi passitoimistoon jossa myytiin uusia passeja niille neekereille, jotka olivat polttaneet passinsa sen jälkeen kun hallituksen taholta ilmoitettiin passinkantopakon peruuttamisesta. Passien uudelleen ostaminen on kova isku neekereille, joille vähäisten palkkojensa takia punnan raha on suuri.

ROTUSYRJINTÄPOLITIIKKA TUOMITTU BRITANNIASSA

Lontoo. — Britannian parlamentin alahuoneessa tuomittiin viikonlopulla yksimielisesti Etelä-Afrikan rotusyrjintäpolitiikka ja kehoitettiin ensi kuussa kokoontuvaa Britannian kansojenyhteisön maiden pääministerien konferenssia keskustelemaan asian johdosta.

Vain Britannian kansojenyhteisön maiden suhteiden ministeri Cuthbert Alport vastusti kysymyksen asettamista pääministerien konferenssin työohjelmaan.

Päätöslauselmaehdotuksessa sanottiin, että "rauha ja rauhallisuus Etelä-Afrikassa voidaan saavuttaa vain sillä perusteella, että suodaan tasavertaisuus ja vapaus sekä eroittamaton kunnioitus ja inhimilliset oikeudet kaikille ihmisille." Labouristi John Stonehouse esitti virallisen päätöslauselmaehdotuksen. Konservatiivit ja liberaalit yhtyivät häneen sanoen hänen ehdotustaan esimerkillisiksi palveluksiksi.

Mr. Stonehousen päätöslauselma ehdotuksessa kehoitettiin Etelä-Afrikan valkoihoisia tunnustamaan rotusyrjintäpolitiikan mielttömyys ja valmistautumaan neuvotteluun afrikkalaisten kanssa.

"Jos he jatkavat mieletöntä sotilasdiktatuuriaan yrittäessään saattaa valtansa alle 11,000,000 ihmistä, he uhmaavat onnettomuutta ja laajaa levottomuutta", sanoi hän.

Hän sanoi, että tuhansia neekereitä on lähetetty valkoihoisten farmeille työhön vaihtoehtona vankeudelle joutuen siten oleellisesti orjien asemaan. Etelä-Afrikan suurmaanomistajat ovat rakentaneet lisää vankiloita näiden afrikkalaisten orjien vastaanottamiseksi.

Useimmat parlamentin jäsenet sanoivat, että on olemassa mahdollisuus neuvotella neekerien nykyisten johtajien kanssa, mutta jos se tilaisuus ylenkatsotaan, niin ongelma joutuu äärimmäisten ainesten ratkaistavaksi.

ETELÄ-AFRIKAN NEEKERIEN VAPAUTUMISLIIKE VOINEE TULLA MAANALAISEKSI

Kapkaupunki. — Etelä-Afrikan rotusyrjintähallitus julisti kaksi neekerien järjestöä vuodeksi laittomaksi viime viikolla.

Hallituksen määräystä uhmaten eräskin neekerien johtaja sanoi: "Menemme maan alle."

Viikonlopulla hallitus mobilisoi lisää asevoimia taisteluunsa neekerien ihmisoikeuskampanjaa vastaan. Perjantaina pidätettiin 100 henkilöä niiden 1,500 lisäksi, jotka pidätettiin edellisenä päivänä syytettynä neekerien kampanjan auttamisesta.

Laittomaksi julistetut järjestöt ovat Afrikan kansalliskongressi ja Pan-Afrikan kongressi.

Oikeusministeri Erasmus on ilmoittanut parlamentille, että hän ei vielä tiedä kuinka kauan pidätettyjä neekereitä pidetään vankeudessa ilman virallista syytöksen nostamista heitä vastaan. Hän tyytyi sanomaan vain, että "tutkimukset ovat laajakantoiset ja voivat kestää pitemmän ajan". Etelä-Afrikan poikkeustilalain mukaan pidätettyjä voidaan pitää vankeudessa aina vuoteen asti nostamatta mitään virallista syytöstä heitä vastaan.

KIRKKONEUVOSTOA KEHOITETAAN LÄHETTÄMÄÄN VALTUUSKUNTIA E.-AFRIKKAAN

Lontoo. — Kapkaupungin arkki-

(Jatk. siv. 4)

Afrikan Kansalliskongressin jäseniä osoittamassa kannattavansa rakennuksen seinään maalattua tunnusta: "Verwoerd tiehensä". Kuva otettu Itä-Orlandassa, lähellä Johannesburgia, jossa poliisit ovat kapuloineet neekereitä lukuisia kertoja ja suorastaan kylmäverisesti murhanneetkin kymmeniä.

Ajonopeusrajoja korotettu joillakin Ont. maanteillä

Toronto. — Transporttiministeri Yaremko ilmoitti viikonlopulla, että joillakin Ontarion maanteillä on korotettu ajonopeusrajoitukset 50 mailista 60 mailiin.

Uudet rajoitukset astuvat voimaan heti kun on pystytetty uudet taulut.

Transporttiministeri sanoi, että asiaa on tutkittu jo pitemmän aikaa maantieministeriön toimesta tarkoituksella laatia realistisempi ajonopeuksia koskeva politiikka.

Seuraavilla maanteillä, paitsi kaupunkialueilla, on korotettu ajonopeusraja 60 mailiin:

No. 2. Hamiltonista Woodstockiin.

No. 8 Stratfordista Goderichiin.

No 11 North Baysta Nipigoniin.

No. 12 Whitbysta No. 103 risteykseen.

No. 17 Renfrewsta Sault Ste. Marieen.

No. 20 Stoney Creekista Fonthilliin.

No. 28 Young's Pointista Burleigh Fallsiin.

No. 31 Ottawasta Morrisburgiin.

No. 40 Wallaceburgista Chathamiin.

No. 69 maantie 103 risteyksestä maantie 532 risteykseen.

No. 98 Blenheimista Windsoriin.

No. 101 Mathesonista Porcupineen.

No. 112 Temiskamingin piirissä.

Vilho Kyyriäinen kuollut äkillisesti

Niagara-on-the-Lake (Sähkösanomatieto) — Vilho Kyyriäinen RR 1 Niagara-on-the-Lake kuoli äkillisesti kotonaan eilen puolen päivän aikana. Hautaus Niagara Fallsissa keskiviikkona kello 2 iltapäivällä. — Mrs. Venla Kyyriäinen.

Aseistariisumiskonferenssi keskeytyy 30. 4.

Geneve. — Täällä ilmoitettiin viikonlopulla, että idän ja lännen välinen 10 vallan aseistariisumiskonferenssi keskeytetään huhtikuun lopulla kuudeksi viikoksi. Molemminpuolin suostuttiin ehdotukseen.

Tässä yhteydessä Yhdysvaltain valtiosihteeri Herter saattoi yhdysvaltalaiset diplomaatit täällä hämilleen kun hän väitti, että Neuvostoliitto oli vaatinut pitkää keskeytystä ja Yhdysvallat lyhyttä. Tällä hän ilmeisestikin halusi kehittää sellaista mielipidettä, että Neuvostoliiton taholta haluttaisiin jarruttaa aseistariisumisneuvotteluja.

Kuitenkin täällä on ollut yleisenä tietona miltei siitä asti kun aseistariisumisneuvottelut alkoivat maaliskuun 15 päivänä että niin Yhdysvaltain kuin Neuvostoliitonkin edustajat ovat kannattaneet kuuden viikon keskeytystä alkaen huhtikuun lopulla.

Syy on varsin yksinkertainen. Molemminpuolin halutaan valmistautua korkeimman portaan neuvotteluihin.

Hallitusta arvosteltu Elliot Laken tilanteesta

Elliot Lake. — Kauppaministeri Churchill sanoi täällä viikonlopulla että hän toivoo jotta Elliot Lakelle voidaan antaa jonkinlaista apua nykyisten uraaninhankintasopimusten päätyttyä ja että liittohallitus voinee ilmoittaa jostain varmasta avunannosta ensi kuussa.

"Emme tule sallimaan, että Elliot Lake häviää", sanoi Churchill vieraillessaan täällä yhdessä työministeri Starrin kanssa.

Tämän vuoden loppuun mennessä tämän 22,500 asukkaan yhdyskunnan työläisistä joutuu pakkolomautetuksi 4,600. Vuoden 1966 loppuun mennessä tulee kaikki uraanitilaukset täytetyksi vähennetyllä työvoimalla. Tähän mennessä ei ole ilmaantunut mitään toiveita tuotannon jatkamisesta yli sen ajan.

Joillakin tahoilla kyllä odotetaan, että uraanin kysyntä rauhanomaisiin tarkoituksiin voi kehittyä v. 1970, mutta ennen sitä on olemassa 4-5 vuotta, jolloin tämän yhdyskunnan asukkailla ei tule olemaan nykyisten tietojen mukaan minkäänlaisia toiveita toimeentulosta.

Hallituksen edustajat esittivät täällä lauantaina pidetyssä yleisessä kokouksessa kaikenlaisia ehdotuksia tilanteen korjaamiseksi aina turistiliikenteen kehittämisestä sotilaallisten laitosten rakentamiseen asti. Kokouksessa esiintynyt Canadan Legionan virkailija Hume Crowe oli kuitenkin kovakourainen arvostellessaan liittohallitusta edesottamisistaan. Puhuessaan vain itsensä puolesta hän sanoi, että Elliot Lakelle saapuneet ihmiset tulivat tänne hallituksen vakuuttaessa, että heidän tulevaisuutensa oli turvattu. "Nyt lähestymme hallitusta pyytäen lisää vakuutuksia, joka minusta tuntuu naurettavalta ja epäarvokkaalta", sanoi hän.

Hän sanoi, että yhdyskunnan asukkaat voisivat pelastaa itsensä vaatimalla valittua kunnallishallintoa, moratoriota suurille sijoitusveloille ja käyttämällä omaa energiaansa ja itsealoitteisuuttaan. Yhdyskuntaa nykyään hallitsee maakuntahallituksen nimitämä virkamieslautakunta.

Mr. Churchill hyväksyi mr. Crowen väitteen, mutta viittasi liittohallituksen vastuunalaisuuteen siksi, että Elliot Laken asukkailla ei ollut mitään mahdollisuutta kontrolloida tekijöitä, jotka ovat johtaneet heidät nykyiseen valitettavaan tilanteeseen.

Ministereille selostettiin, että paitsi työmaiden menettämiset, lukuisia työläisiä on vastassa koteihin tekemiensä sijoituksien menettäminen. Kun he eivät kykene suorittamaan lyhennyksiä kiinnityslainoihin, niin he menettävät $1 200:sta $2,000:iin vaihtelevat sijoituksensa eivätkä saa toista lainaa National Housing-lain nojalla uuden kodin rakentamiseksi joissain toisessa kauppalassa tai kaupungissa.

Keskinkertaisia koteja, joiden myyntihinta oli $12,500, tarjotaan Elliot Lakella nyt $10,000 hinnasta eli osapuille samasta hinnasta kuin niiden omistajat ovat niistä velkaa, mutta ostajia ei ole ilmestynyt, sanoi Elliot Laken veronkantaja Edward Gibson.

"Useimmat näistä ihmisistä olisivat valmiit myymään kotinsa velkana olevasta summasta jotta he olisivat kelvollisia saamaan kiinnityslainan jossain muussa yhdyskunnassa", sanoi hän.

Italian hallitus uudessa kriisissä

Rooma. — Pääministeri Tambronin kokonaisuudessaan kristillisdemokraateista muodostettu hallitus kaatui eilen ministerin toisensa jälkeen ilmoittaessa, että hän eroaa tai uhkaa erota.

Pääministerin vaikeudet alkoivat viime perjantaina jolloin hänen oli luotettava 24 uusfasistiseen ääneen saadakseen seitsemän äänen enemmistön kannattamaan hallitukselle parlamentin alahuoneessa annettua luottamuslausetta. Sunnuntaina odotettiin, että Tambroni ei kykene enää maanantaina vaatimaan luottamuslausetta senaatissa.

Sunnuntaina ilmoitettiin, että puolueen 20-jäseninen johtokunta kokoontuu seuraavana päivänä päättämään hallituksen kohtalosta. Vaikka pääministeri Tambroni on ilmeisestikin valmis taistelemaan aivan loppuun asti, niin on hyvin mahdollista, että puolueen johtokunta voi määrätä hänet eroamaan.

Salkuton ministeri Giulio Pastore antoi pääministerille eroanomuksensa vain tunnin kuluttua siitä kun uusi hallitus oli perustettu. Pian sen jälkeen teollisuus- ja kauppaministeri Nullo Biaggi esitti eroanomuksensa.

Eroneet ministerit sanoivat, että he eroavat siksi kun hallitus ei voinut mitenkään saada äänten enemmistöä ilman uusfasistien ääniä. Kristillis-demokraattisen puolueen vasemmistosiipi on sitä mieltä, että hallituksen ei tulisi hyväksyä uusfasistien ääniä, näiden demokratiavastaisuuden takia.

Pääm. Diefenbaker hyväksyi vastahakoisesti Etelä-Afrikan kysymyksen käsittelyn

Ottawa. — Canadan liittoparlamentin alahuoneessa otetaan esille kysymys Etelä-Afrikan rotupolitiikasta kun alahuone kokoontuu uudelleen pääsiäisloman jälkeen huhtikuun 25 päivänä.

Jotkut alahuoneen jäsenet toivovat, että silloin harkitsisi samanlaisen virallisen päätöslauselman hyväksymistä kuin hyväksyttiin Britannian parlamentissa viime viikolla.

Britannian parlamentin alahuoneessa viime perjantaina hyväksytyssä päätöslauselmassa vaadittiin tasavertaisia oikeuksia Etelä-Afrikan neekereille ja kehoitettiin Britannian hallitusta esittämään kysymyksen myös kansojen yhteisön konferenssissa ensi toukokuussa korostaakseen asian tärkeyttä ja Britannian kansan mielipidettä Etelä-Afrikan hallitukselle.

Pääministeri Diefenbaker antoi eilen alahuoneessa hallituksensa lupauksen, että asiasta keskustellaan parlamentin alahuoneessa ja toivoi, että siihen mennessä tilanne Etelä-Afrikassa olisi jossain määrin rauhoittunut.

Vaikka Diefenbaker on nyt joutunut tunnustamaan yleisen painostuksen edessä antamaan lupauksensa siitä, että asia tulee esille parlamentin alahuoneessa, niin hän samalla uudisti vanhan väitteensä, että "Tälläisellä hetkellä avomielisellä keskustelulla voisi olla se tulos, että tilanne muuttuisi yhä vakavammaksi, niin valitettava kuin se onkin."

Pääministerin haluttomuutta sekaantua asiaan kuvaa sekin kun hän varoitti tuomitsemasta Britannian kansojenyhteisön jäsenmaata, josta hän sanoi: ". . . vaikka emme keskuudessamme laiminlöisi ilmaisemasta selväksi tekemistä niin pääministerinä kuin hallituksemme ei tulisi ilmaista tuomariksi ja valamiehistöksi sen jäsenmaiden käyttäytymisestä."

Vaikka opposition taholta tervehdittiin pääministerin lupausta asian käsittelemisestä alahuoneen istunnossa, niin jotkut alahuoneen jäsenet pitivät sitä liian pitkäveteisenä ja laimeana toimenpiteenä. Esimerkiksi CCFn puolesta puhunut Herbert Herridge (Kootenay West) sanoi, että hänen mielestään olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin viipymättä.

"Niin kauan kuin tämä tyrannius on olemassa", sanoi hän Etelä-Afrikan tilanteesta, "ei voi olla mitään rauhaa vapautta rakastavien kansojen sydämissä Britannian kansojenyhteisössä sen enempää kuin muualla maailmassa."

VIIME TIEDOT

Seoul, Etelä Korea. — Mielenosoitukset Masanissa jatkuivat eilen toisena peräkkäisenä päivänä. Kahden viimeksipidettyjä vaaleja arvostelleen mielenosoitukseen osallistuneen nuorukaisen ilmoitetaan kuolleen ja kahdentoista poliisin loukkaantuneen poliisien hyökätessä 20,000 mielenosoittajan kimppuun. Mielenosoittajat sanovat, että viimeksipidettyjä vaaleja, joissa Syngman Rhee valittiin uudelleen maan presidentiksi, ei toimitettu vilpittömästi.

Durban, Etelä-Afrikka. — Canadalaisen Toronto Star-lehden ulkomaatoimittaja Norman Phillips vapautettiin tällä tänään poliisien pidätyksestä. Hän lähtee tänään ilmateitse matkalle kotiinsa. Hallitus ei pitänyt hänen suorasukaisista raporteistaan Etelä-Afrikan tilanteesta.

Kapkaupunki, Etelä-Afrikka. — Hallituksen poliisijoukot ja sotajoukot ovat jälleen tänään ratsanneet neekerien asutusalueelle käyttäen apunaan panssariautoja yrittäessään pakottaa kaikki neekerit takaisin töihin.

Rooma. — Italian presidentti Gronchi on kutsunut eduskunnan ja senaatin johtajat luokseen päättääkseen josko hänen olisi hajoitettava parlamentti Tambronin kristillis demokraattisen hallituksen kaaduttua ja toimitettava uudet vaalit.

Washington. — Yhdysvaltain Tiros I satelliitti on ottanut 440 mailin etäisyydestä maapallosta kuvia 2,000 mailin läpimittaisen alueen pyörremyrskystä. Kuvat otettiin vastaan Hawaijissa ja kuljetettiin sieltä ilmateitse Yhdysvaltoihin. Sääasiantuntijat sanovat, että [illegible] pyörremyrskyt [illegible] suuri.

Pretoria, Etelä Afrikka. — Maaministeri Paul Oliver Sauer otti eilen tehtäväkseen hallituksen johtamisen pääministeri Verwoerdin ollessa kykenemätön tehtäväänsä salamurhayrityksen johdosta. Pääministeri on kuitenkin pidättänyt itselleen virallisen johtaja-aseman ja Sauer toimii vain hänen edestään. Pääministeriä ampumisesta syytetty suurmaanomistaja Prattia ei ole vielä asetettu syytteeseen eikä ole myöskään ilmoitettu missä häntä pidetään pidätettynä.

Tunis. — Algerian väliaikainen hallitus on ilmoittanut, että se on valmis vastaanottamaan asevoimia ulkomaalaisia vapaaehtoisia, jotka haluavat taistella Algerian siirtomaavallasta vapauttamiseksi.

Geneve. — Britannia on asettunut kannattamaan täällä koolla olevassa merilakikonferenssissa Yhdysvaltain ja Canadan ehdotusta, että ensimmäiset kuusi mailia kunkin maan rannasta olisi sen maan alueevesiä ja seuraavalla kuudella mailla sallittaisiin niiden maiden kalastaa vielä 10 vuotta, jotka ovat niillä alueilla perinteellisesti kalastaneet. Sopimukseen asiassa ei olla vielä kuitenkaan päästy.

Sputnik III tuhoutunut

Washington. — Neuvostoliiton satelliitti Sputnik III, joka ammuttiin ratalleen maan ympäri toukokuun 13 pnä 1958, joutui viime viikon keskiviikkona ilmakehään ja tuhoutui.

Ilmoitus saatiin Bedfordin havaintokeskuksesta Massachusettsista. Tuhoutuminen oli tapahtunut aamulla. Kun sputnikin kulku keskiviikkoaamuna arvioitiin tutkan avulla viimeisen kerran, se suoritti 10,035'nnettä kierrostaan maan ympäri.

Patenttioikeusmaksuja USAn täällä rakennettavista hävittäjälentokoneista

Ottawa. — Canadan rakentaessa yhdysvaltalaisia CF-104-mallisia hävittäjälentokoneita meren yli oleville ilmavoimilleen, se joutuu maksamaan yhdysvaltalaisille yhtiöille huomattavia summia patenttioikeusmaksuina, mutta puolustushankintaministeriön virkailijat kieltäytyvät sanomasta kuinka paljon.

Eräs puhemies sanoi, että vähintäin kaksi yhdysvaltalaista yhtiötä, Lockheed Aircraft ja General Electric, tulevat saamaan näitä maksuja Canadan hallitukselta.

Hän sanoi, että puolustushankintaministeri O'Hurley tulee antamaan parlamentin alahuoneessa selostuksen tästä miljoonia dollareita maksavasta hankkeesta ja että kunnes hän on selostuksensa antanut ei voida antaa mitään tietoja rahamenoista ja muista detaljeista.

Eräs toinen korkea-arvoinen virkailija sanoi, että nämä menoerät riippuvat urakoiden luokittelusta. Hän vahvisti, että Canada joutuu maksamaan patenttioikeuksista aivan samalla tavalla kuin se on tehnyt aikaisemmin rakentaessaan ulkomaalaisia lentokoneita.

Opposition taholta on esitetty lukuisia kysymyksiä koskien CF-104-lentokoneiden rakentamista, mutta hallituksen taholta on edelleen kieltäydytty vastaamasta niihin.

Jo helmikuun 22 päivänä George McIlraith (lib. Ottawa West) kysyi josko oli allekirjoitettu mitään sopimuksia ja jos oli niin minkä yhtiöiden kanssa ja kuinka suuri rahasumma oli kysymyksessä.

Mr. McIlraith kysyi myöskin, että oliko tehty mitään järjestelyjä eri osien rakentamiseksi eri yhtiöiden toimesta, josko hallitus oli sitoutunut maksamaan apurahoja jotta ne osat voitaisiin valmistaa Canadassa, kuinka monta lentokonetta suunniteltiin rakentaa, niiden yksikköhinta ja valmistumisaika.

Viime kuussa tiedoitettiin, että Canadair-yhtiö Montrealissa oli saanut urakan näiden lentokoneiden runkojen rakentamisesta ja että niitä rakennetaan 200. Urakkahinta oli $91,500,000.

Silloin uskottiin, että hallitus joutuu maksamaan enemmän tästä rakennusvaiheesta ja että suunnitelman toteuttaminen tulee maksamaan seuraavan kolmen tai neljän vuoden kuluessa kaikkiaan $420,000 000.

Canadair-yhtiö suunnittelee töiden jakamista noin 60-prosenttisesti toisille yhtiöille ja osien ostamista noin 10-prosenttisesti Yhdysvalloista, jossa niitä on jo varastossa.

Orenda Engines-yhtiö Maltonissa valmistaa moottorit $80,000,000 hinnasta ja Canadian Westinghouse valmistaa aseistuskontrollisysteemin $20,000,000 hinnasta.

27 marokkolaista syytteeseen ruokaöljy-asiassa

Rabat, Marokko. — Kaksikymmentäseitsemän marokkolaista kauppiasta joutui eilen vastaamaan oikeudessa syytöksiin, että he olivat myyneet ruokaöljyä, johon oli sekoitettu muuta öljyä. Lähes 10,000 marokkolaista on halpaantunut syötyään ruokaa, jonka valmistamisessa oli käytetty sekoitettua ruokaöljyä.

Ruokaöljyyn oli sekoitettu yhdysvaltalaista suihkumoottorien sisäisesti pesemisessä käytettyä öljyä, jota Yhdysvaltain ilmavoimat myivät 6,000 gallonaa Marokossa viime vuonna.

Poliisien selostuksen mukaan kauppiaat sekoittivat tätä öljyä maapähkinä- ja oliiviöljyyn lisätäkseen voittojaan. He antoivat sille arabilaisen tavaranimen, joka oli tunnetun ranskalaisen ruokaöljyn nimeä muistuttava.

Hallituksen laskelmien mukaan 9,544 henkilöä sairastui halvaannukseen käytettyään tätä öljyä viime marraskuussa.

Suurin osa näistä sairastuneista on vielä klinikoissa saamassa hoitoa useista maista saapuneilta lääkintäjoukoilta. Tähän mennessä vain muutamat lievemmin sairastuneet henkilöt ovat parantuneet. Lääkärit pelkäävät, että suurin osa sairastuneista jää eliniäkseen vaivaiseksi. Kaikki ovat valtion huollettavina jota tarkoitusta varten hallitus on antanut $200,000 ja maksaa heille sosiaaliapua noin $80,000 kuukausittain.

Syytetyistä kauppiaista neljä joutuu vastaamaan sekoitetun öljyn kauppaamisen järjestämisestä, josta heidät voidaan tuomita kuolemaan. Muita syytetään öljyn myymisestä.

Tshou En-lai arvosteli Yhdysvaltoja maailman imperialismin johtajana

Peking. — Kiinan pääministeri Tshou En-lai arvosteli jälleen Yhdysvaltoja viime sunnuntaina puhuessaan kansankongressin päättäjäisistunnossa.

Länsimaiden sanomalehtikirjeenvaihtajat pitävät suurimerkityksellisenä sitä, että Tshou ei maininnut arvostelussaan, että kysymyksessä on länsimaiden blokki, vaan puhui Kiinan vihollisista imperialisteina ja siirtomaahallitsijoina.

Purevimmat arvostelunsa hän kohdisti Washingtoniin.

"Maailman taantumuksen johtajana", sanoi Tshou, "Yhdysvaltain imperialismi jatkaa intervention kehittämistä ja sortotoimenpiteitä eri maiden kansojen vallankumousliikettä vastaan."

Hän syytti Yhdysvaltoja pyrkimyksestä päästä maailman herraksi, herjaamisesta, eripuraisuuksien kylvämisestä, subversiivisuudesta, sabotaasista, sotilaallisesta piirittämisestä ja sodalla uhkailemisesta.

Hän sanoi, että Washington on asettunut vastustamaan aseistariisumista ja ryhtynyt mielettömästi kehittämään ohjuksia ja ohjustukikohtia.

Tshou lisäsi, että Yhdysvaltain johtamat imperialistit yrittävät ke-

(Jatkuu 4:llä sivulla)

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25	
		3 kk. 2.50	
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.80	
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25	

Toiveet on turhia vaikka...

Kylmän sodan hurmassa ja uuden verileikin syntymisen toiveissa elävä Toronton Vapaa Sana kirjoitti viime torstaina Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshevin Ranskan vierailusta noin nimeensä:

". . . Hänen (Hrushtshevin) . . . lähetysmatkansa Ranskaan ei tainnut olla erikoisen riemullinen . . . Kenraali de Gaulle on siitä erikoinen herra . . . hän antoikin tervehtää Venäjän keisarin vierailua isolla paukulla Saharan hiekka-aavikolla — atomipommiräjähdyksellä. Jotta eipä tainnut Nikitan leipoma ranskanpullan taikina ottaa oikein hyvin kohotakseen."

Jokainen "uskollaan autuaaksi tulee" — ja jos ystävämme Vapaa Sanan toimittajat tulevat "kylmän sodan" jatkamiseen uskomisesta autuaiksi, niin meillä ei ole muuta sanottavaa kuin että "onneksi olkoon".

Että Vapaa Sanan toimitus uskoo "kylmään sotaan" voimakkaammin kuin sen isä, edesmennyt John Foster Dulles, joka sentään ennen kuolemaansa yritti sitäkin syntiä hieman sovitella, se näkyy torontolaisten ystäviemme viime tiistaina laatimasta toimituskirjoituksesta, mistä voidaan poimia seuraavanlaista hengenruokaa:

"Mitään pysyvää rauhaa ei maailmaan ole tulossa puhuttiinpa siitä miten paljon hyvänsä." (Siis turhaa on rauhasta puhua, sillä kun sota kumminkin tulee, niin parasta on huutaa "päin inhaa itää" ja lyödä päämme murskaksi kiviseinää vasten!) Ja edelleen:

"On turha uskoa, että jännitys ja pinnanalainen taistelu lakkaisi, sillä se tulee jatkumaan . . . niin kauan kuin Venäjän valtakunta nykyisessä suuruudessaan on olemassa." (Siis Venäjä on tuhottava, julistaa mahtipontinen ja suuri Vapaa Sana!)

Mutta Vapaa Sana haluaa jakaa viisaita neuvojaankin lännen "narrattaville" valtiomiehille ja yleensä kaikille niille, jotka eivät silmät ummessa hyväksy tätä "hävittäkäämme Neuvostoliitto" mielettömyyttä toimintansa ohjeeksi. Näin kirjoitti Vapaa Sana:

". . . Mutta yksi asia on käsittää vaara ja toinen ottaa tarpeelliset askeleet tuon vaaran poistamiseksi . . . Mutta samaan aikaan on olemassa englantilaisen Bertrand Russellin tapaisia 'filosofeja' (Nobel-palkinnon saanut mies, sir Bertrand Russell on tässä peitottavana), jotka ovat langenneet Venäjän poliittisen koneiston taidokkaan propagandan uhreiksi . . . Tämä siis osoittaa, kuinka 'rauhallisen rinnakkaiselon' myrskyllinen propaganda on jo pehmittänyt muutamia aivoja länsimaissa ja mitä se tulee tekemään, elleivät länsimaiset ihmiset osaa ottaa" — opiksi mitä Vapaa Sana opettaa!

Kun rauhan säilyttämiseen ja vakiinnuttamiseen tähtäävä rauhallisen rinnakkaiselon periaate on "vaarallista myrkkyä", niin me voimme vain kuvitella kuinka "ihanaa" kehtotai rakkauslaulua onkaan Vapaa Sanan mielestä puheet uuden sodan aloittamisen tarpeellisuudesta, välttämättömyydestä ja kiertämättömyydestä!

Ei ole lainkaan ihme, vaikka suurieleisen Vapaa Sanan "neuvot" ja "ohjeet" kaikuvat yhä enemmän kuuroille korville, niin sen oman lukijakunnan kuin lännen valtio- ja tiedemiestenkin keskuudessa!

* * *

Mutta palatkaamme Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshevin Ranskan matkaan, sillä niin ihanaa kuin itsepetos joskus voi ollakin, Canadan suomalaisilla ei ole kuitenkaan mitään hyötyä siitä jos omaksuttaisiin Vapaa Sanan "näkemys" tästä asiasta. Tämä on sanottava sittenkin, vaikka Vapaa Sanan toimitus uskoisi tuollaisesta kirjoittelustaan saavansa ikuisen autuuden sotaporvarin helmassa.

Ottakaamme todistajaksi itse Hrushtshev, jota sanotaan maailman suorasanaisimmaksi ja avopuheisimmaksi nykyhetken valtiomieheksi. Neuvotteluistaan presidentti de Gaullen kanssa Hrushtshev sanoi Pariisin näköradion välittämän jäähyväispuheensa yhteydessä:

"Olen tyytyväinen näihin keskusteluihin ja neuvotteluihin. Luonnollisestikaan ei tällaisten muutamien keskustelujen aikana, olivatpa ne miten pitkiä ja vilpittömiä hyvänsä, kyetä kerimään auki sitä monimutkaisten ja ristiriitaisten kysymysten vyyhteä, joka on kasautunut maailmaan ja Eurooppaan kylmän sodan vuosina. Mutta merkitseekö tämä, että olisi istuttava kädet ristissä odottamassa, milloin nämä vyyhdit selviävät itsestään? . . ."

Lauantai-iltana Elysee-palatsissa julkaistussa yhteisessä julkilausumassaan presidentti de Gaulle ja pääministeri Hrushtshev sanoivat olevansa "yksimielisiä siitä, että kaikki ratkaisemattomat kansainväliset kysymykset on selvitettävä rauhallisella tavalla neuvotteluteitse ja että he olivat myös yksimielisiä Saksan ja Berliinin ongelmasta sikäli, että niistä aikaansaatavalla sopimuksella olisi suuri merkitys rauhan ja turvallisuuden säilymiselle."

Jos meille sanotaan, että nämä ovat vain "vierailijan ja isännän tavanmukaisia kohteliaisuuksia", niin silloin on syytä ehkä palauttaa mieleemme myös se, mitä esimerkiksi pääministeri Hrushtshev sanoi kotiin tultuaan, Luznikin keskusstadionilla Moskovassa pidetyssä suuressa tervetuliaiskokouksessa. Hän selitti, että "useimmissa käsittelemissämme kysymyksissä olimme lähellä toisiamme presidentti de Gaullen kanssa, mutta aseistariisunnassa olimme täysin samalla kannalla. Jo pelkästään tästä syystä matkaamme voi sanoa menestykselliseksi . . ."

Viikko sitten lauantaina antoi Hrushtshev lehdistökonferenssille seuraavan tilannekuvan:

"Uskon, että neuvotteluni presidentti de Gaullen kanssa ovat sujuneet hyvin. Emme ehkä ole onnistuneet ratkaisemaan kaikkia ongelmia, mutta olemme työskennelleet hyvin yhdessä ja saaneet aikaan koko joukon — olemme täysin tyytyväisiä."

Suorapuheinen ja teräväsanainen Hrushtshev ei varmaankaan anna mitään näin toivorikasta kuvausta tilanteesta, ellei hänellä ole siihen päteviä syitä. Merkillepantavaa on, että tämän arvion vahvistaa täydellisesti presidentti de Gaullen ja pääministeri Hrushtshevin yhteinen julkilausuma, mikä julkaistiin sunnuntaina. Vallan toisin, mitä Vapaa

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Jalmar Kangas, South Porcupine, Ont., täytti tiistaina, huhtikuun 5 pnä 60 vuotta.

Vic Hänninen, Long Lake, Ont., täyttää perjantaina, huhtikuun 15 pnä 73 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Natsien takia Tanskan liput puolitangossa

Kööpenhamina. — Vuoden 1940 huhtikuun 9 päivän muistoksi Tanskassa vietettävät juhlallisuudet eivät tänä vuonna mainittavasti eroa aikaisemmista, vaikka kysymyksessä onkin 20-vuotispäivä. Ainoastaan televisiossa osoitetaan tälle synkälle muistolle erityisen suurta huomiota.

Koko Tanskassa vedetään liput lauantaiaamuna puolitankoon. Perinteiden mukaisesti on seppeltenlasku kaatuneiden haudalle ja Kööpenhaminassa pidetään Gestapovankien muistojuhla Raatihuoneentorilla. Klo 12 pysähtyy kaikki liikenne kahden minuutin ajaksi, samoin kaikki työnteko kaupungissa Raatihuoneen kellojen soidessa.

Radion ja television ohjelmalle antaa 20-vuotismuisto leimansa.

Tanskan televisio käy iltapäivällä vapausmuseossa ja kuvailee illalla miehitysaikaa ja vastarintaliikettä.

Orjuuden merkki

KIRJ. IDRIX COX

Lontoo. — Afrikan kansan päämääränä nykyään on poistaa pahamaineinen passilaki, jonka Etelä-Afrikan hallitus on pakoittanut heille.

Huolimatta siitä, että orjuus virallisesti poistettiin 1834, niin passilaki otti sen paikan.

Tämä on keskeisin kysymys siinä taistelussa, jota nykyään käydään Etelä-Afrikassa.

Afrikkalaiselle passikysymys pohjautuu hänen köyhyyteensä ja riistoonsa.

Se on hänen syrjintäkysymyksensä kulmakivi.

Huolimatta afrikkalaisten enemmistön vastustuksesta sitä toteutetaan suurella teholla ja pakolla.

Jokainen vuosi 750 000 afrikkalaista vangitaan "vastustuksen" johdosta näitä koskevien lakien nojalla — tosiasiassa ei yksikään afrikkalainen voi elää täydellistä elämää etteikö häntä pidetä vankilassa.

Ymmärtäkseen liikkumakysymyksen kontrollin afrikkalaisen kohdalta täytyy alkaa maakysymyksestä.

V. 1913 hyväksytty maalaki jakaa maan "alkuasukasreservaatioon" ja "eurooppalaisten alueeseen".

Tämän tarkoituksena on rajoittaa afrikkalaisten oikeuksia maanomistukseen ja farmaamiseen.

Tämän tuloksena on se, että noin 700,000 valkoista omistaa noin 250 miljoonaa eekkeriä maanviljelysmaata samaan aikaan kun kuusi miljoonaa afrikkalaista on ahdistettu ja pakoitettu 35 miljoonan eekkerinalalle.

Suoraan sanoen 85 prosenttia maaseudun asukkaista omistaa 12 prosenttia maasta ja 15 prosenttia omistaa 88 prosenttia maasta.

Tämän tuloksena reservaatioalueista on tullut syvän kurjuuden paikkoja pakoittaen afrikkalaisten etsimään työtä valkoihoisten alueilta perheensä elättämiseksi.

Tällä tavalla on luotu halpaa afrikkalaista työvoimaa.

Pakoittaakseen afrikkalaiset riippumaan halpapalkkaisesta teollisuustyöstä valkoihoiset ovat saattaneet voimaan passipakon.

Kaksi etuoikeutettua työalaa — maatalous ja kaivosteollisuus — riippuu halpahintaisesta työvoimasta.

Reservaatioalueilla jokainen 16 vuotta täyttänyt tarvitsee passin. Hän saa paikan ainoastaan työlautakunnan taholta ja tämä merkitsee, että työpaikan saa kultakaivoksista taikka valkoihoisten maalta.

Hän ei voi matkustaa ilman passia.

Passi on kirja, jossa on valokuva, peukalon jälki, nimi, veronmaksukuitti ja passin antaneen virkailijan nimi.

Hänen on kuljetettava tätä mukana missä hyvänsä hän kulkee ja antamaan sen poliiseille vaadittaessa — taikka valkoihoiselle — milloin hyvänsä.

Ilman tätä passia henkilö joutuu vankilaan, hän ei pääse kaupunkiin eikä hän asu työtä mistään.

Saadessaan työtä hänen työnantajansa — valkoihoinen ihminen — allekirjoittaa passin kerran kuukaudessa. Jos valkoihoinen haluaa hän voi kirjoittaa passiin sellaisen maininnan, että afrikkalainen ei saa työtä mistään muualta.

Tämä saattaa afrikkalaisen kiinnostumaan unioon ja kysymään mitä palkkaa maksetaan ja minkälaiset ovat työehdot.

Passilaki merkitsee jatkuvaa alhaista palkkaa.

Valkoisten farmeilla on 2,500,000 afrikkalaista. Työsuhteet lähentelevät orjuutta.

Työnantajaa koskeva laki (joka on osa passijärjestelmästä) tekee afrikkalaisille laittomaksi työmaan jättämisen ilman lupaa.

V. 1959 keskimääräinen ansio (käteisenä taikka tavaroina) 6-7 henkilöä käsittävälle perheelle oli valkoihoisten farmeilla $25 kuukaudessa.

Afrikkalaisten ansiot kaupungeissa oli keskimäärin $28 kuukaudessa.

Afrikkalaiset ovat pakoitettuja asumaan rajoitetuilla alueilla ja matkustamiskustannukset voivat nousta 10 prosenttiin ansioista. Joukkoköyhyys Afrikassa on pohjaton.

V. 1944 arvioitiin, että afrikkalainen työläinen täytyi saada eläkseen vähintäin $8.00 kuukaudessa. Myöhemmin tämä kohosi $21 kuukaudessa ja nykyään $28.00 kuukaudessa.

Cato Manorin townshipissa — jossa afrikkalaisen vaimon täytyy valmistaa viinaa eläkseen — 95 prosenttia ihmisistä elää alapuolella leipärajan.

Reefissä, joka on rikkain teollisuusseutu, 70 prosenttia afrikkalaisista saa palkan, joka on alle välttämättömän minimirajan.

Todelliset syyt passilakiin ovat seuraavat:

1) Saattaa Afrikka poliisivaltioksi — jokainen ihminen on merkitty kirjaan, otettu sormenjälkikuvat, saatettu harvain hallinnan alaiseksi ja pakoitettu tekemään työtä kaivosyhtiöille taikka valkoisille maanomistajille.

2) Pitää yllä halpaa työvoimaa — jokainen työläinen pelkää menettävänsä työmaansa ja passinsa ja siksi on alistuttava halpapalkkaiseen työhön. Työläinen on kontrolloitu eikä saa kuulua unioon.

3) Se on tulolähde koska hallitus saa passeista rahaa, oikeuden tuomitsemia sakkoja ja tuhansia dollareita kuukausittain toimenhaltijain ja poliisien ylläpitämiseksi.

Kansainvälinen työtoimisto on julistanut, että passipakon kautta valtio on asemassa harjoittamaan painostusta ja toteuttamaan pakkotyöjärjestelmän."

Väkivalta, murhat, katoamiset, maanpakolaisuuteen tuomitseminen ja "maanpetosoikeudenkäynnit" ovat, kuten pääministeri Verwoerd julisti, "ajankohtaisia ilmiöitä" Etelä-Afrikassa.

Etelä-Afrikan parlamentissa on kiitetty poliiseja "rohkeasta ja tehokkaasta tilanteen käsittelystä".

Kaikesta tästä huolimatta Afrikan ihmiset taistelevat oikeutensa ja vapautensa puolesta huolimatta valkoihoisten raakuudesta ja murhista.

— Lasi, porsliini ja maine särkyvät helposti, eikä koskaan voida hyvin paikata. — Benjamin Franklin.

Kauhistuttavaa aineistoa Oberländerin teoista NLssa

Bonnista ilmoitettiin viikon lopulla, että maailman yleisen mielipiteen ankaran tuomion kohteeksi julmista tekosistaan joutunut suurnatsi, Länsi-Saksan hallituksen "p a k o l a i s m i n i s t e r i" Theodor Oberländer on lähtenyt "lomalle", mikä saattaa sosialidemokraattisen opposition käsityskannan mukaan muodostua "pysyväksi lomaksi".

Moskova. — Venäläiset ovat lähempänä alkuihmistä kuin saksalaiset ja siksi he kestävät paremmin kidutusta ja kuolevat rohkeammin kuin saksalaiset, esitti professori nykyinen länsisaksalainen s i i r t o l a i s m i n i s t e r i Oberländer vuonna 1942 Kislovodskissa teorioitaan. Häntä kuunneltiin, olihan hän idän kysymysten "erikoistuntija", jota natsi-Saksan sotaministeriö oli käyttänyt erikoistehtävissään jo vuosia ennen sodan puhkeamista. Professori Oberländer, silloin erikoispataljoonan "Vuorimies" komentaja Kaukasiassa, halusi vahvistaa teoriansa kokeellisesti ja kehoitti vieraitaan seuraamaan hän läheiseen Pjatigorskiin. Siirtyminen Kislovodskin upseerijuhlasta, jota siihen osallistunut kuvailija nimitti orgioiksi, Pjatigorskin vankilaan oli jyrkkä. Oberländer johdatti vieraansa huoneeseen, jossa oli 15 vankia.

Oberländer kääntyi ensimmäisenä venäläisen tytön —, tämä oli nuori opettajatar — puoleen vaatien tätä riisuutumaan. Tyttö kieltäytyi. Oberländer käski sotilaiden riisua hänet, mikä tapahtuikin. Oberländer vaati tyttöä kertomaan partisaaneista, mutta tyttö kieltäytyi. Oberländer tehosti käskyään ruoskaniskuilla ja jatkoi järjestelmällisellä ruoskimisella, mutta tytön huulilta kuului vain: Kirous saksalaisille! Oberländer ampui tyttöä oikeanpuoleiseen rintaan, jota hän ei heti kuolisi, selitti hän vierailleen. Tyttö ei puhunut, vaan vaipui verisään lattialle, jossa hän heitti henkensä.

Oberländer otti käsiteltäväkseen toisen vangin. Tämä oli Venäjän saksalaisia, joka heti saksalaisten tultua oli mennyt heidän palvelukseensa. Hän oli kuitenkin käyttäytynyt ystävällisesti venäläisiä sotavankeja kohtaan ja joutunut sillä tavoin itse vangiksi. Oberländer alkoi nyt uhkailla saksalaista, joka pyysi heti armoa. Raivosta suunniltaan Oberländer ampui hänet siihen paikkaan.

Oberländerin vieraat saksalaiset ilmatorjuntaupseerit alkoivat kuitenkin vähitellen tajuta tilanteen, johon he eivät olleet valmistautuneet. He kieltäytyivät katselemasta enempää ja poistuivat. Myöhemmin he saivat kuulla Oberländerin ampuneen kaikki huoneessa olleet vangit.

Tämän todistuksen esitti nykyään Neuvostoliitossa elävä Saksan armeijassa ilmatorjuntaupseerina palvellut Hammerschmidt, joka oli kuulunut Kleistin, Modellin ja Schernerin joukkoihin ja vuonna 1942 toimi Kaukasiassa ilmatorjuntaupseerina.

Hän on syntynyt Venäjän Saratovissa vuonna 1918 joutunut ulkomaille ja liittynyt Saksan armeijaan, jossa hän palveli vuoteen 1945. Kaukasissa hän kohtasi Oberländerin, joka oli siellä väestön kurissapitämiseen tarkoitetun erikoispataljoonan "Vuorimies" komentajana ja jonka luona myös ilmatorjunnan upseerit joutohetkinään kävivät huvittelemassa. Sodan loputtua Hammerschmidt eli vielä lännessä vuoteen 1956 saakka palatakseen sitten syntymämaahansa.

Hammerschmidt esitti todistuksensa valtion erikoiskomitean, joka tutkii saksalaisfasististen miehittäjäin Neuvostoliiton alueella tekemiä väkivallantekoja, tiedoitustilaisuudessa, joka pidettiin täällä.

Komitean puheenjohtaja on N. Shvernik, joka kuitenkaan ei ollut läsnä. Mutta sen sijaan läsnä olivat jäsenet akateemikko T. Lysenko, joka toimi puheenjohtajana, metropoliitta Nikolai sekä V. Grisodubova ja komitean sihteeri P. Bogojavlenski.

Lysenko luki komitean kaikkien jäsenten allekirjoittaman raportin, jossa selitettiin, että useat neuvostokansalaiset olivat luettuaan lehdistä ministeri Oberländerin asian saamasta julkisuudesta kirjoittaneet komitealle ja ilmoittaneet tuntevansa Oberländerin toimintaa. Tämän johdosta komitea oli asianomaisten valtion elinten myötävaikutuksella järjestänyt jälkitutkimuksen, jonka tuloksia raportissa selostettiin. Komitean kuulustelemista henkilöistä oli tilaisuudessa läsnä 10 todistajaa.

Raportista ja todistajien lausunnoista kävi selville, että Oberländer oli sodan aikana komentanut ensin ukrainalaisista emigranteista kokoonpantua e r i k o i s pataljoona "Nachtigall" ja myöhemmin kaukasialaisista sotavangeista koottua pataljoonaa "Vuorimies".

Nämä pataljoonat olivat Oberländerin johdolla syyllistyneet sarjaan julmuuksia, joista edelläoleva on vain yksi näyte ja joiden veroista ei ole kuullut sen jälkeen, kun neljä kuukautta vuonna 1946 seurasin Nurnbergin oikeudenkäyntiä. Oberländer oli johtanut puolalaisen sivistyneistön joukkomurhaa Lvovissa, jossa mm. menettivät henkensä professorit Bartel, Lomicki ym. "Vuorimies"-pataljoona oli erikoislaatuinen sikäli, että sitä pidettiin koossa epäinhimillisillä rangaistuksilla ja kuolemantuomioilla. Toisaalta sitä käytettiin Pohjois-Kaukasian väestön terrorisoimiseen kaikenlaisilla gangsteriteoilla, joista esitetään esimerkkejä.

Komitea viittaa Nurnbergin kansainvälisen tuomioistuimen päätökseen jossa todettiin, että saksalaisten tarkoituksena Puolassa ja Neuvostoliitossa ei ollut vain väestön vastarinnan kukistaminen, vaan väestön tuhoaminen ja tilan raivaaminen saksalaisille. Komitea toteaa, että Oberländer oli sotilastehtävissään eräs näiden suunnitelmien toteuttajista.

Sana yllämainituissa kirjoituksissaan yrittää kaikista tosiasioista piittaamatta itselleen uskottaa, rauhallisen rinnakkaiselon periaate sai nyt yhden uuden, huomattavan voiton.

Totta on tietenkin, että tämänkin matkan perusteellisempi arviointi jää lähitulevaisuudelle. Mutta toukokuussa pidettävässä huipputason konferenssissa nähdään jo selvästi, missä määrin tämä vierailumatka lähensi näitä valtiomiehiä toisiinsa. He saivat kuitenkin yhteyden keskenään ja todellista hyötyä siitä on ihmiskunnalle vain silloin, jos se vähentää sodan vaaraa ja parantaa rauhan säilymisen mahdollisuuksia. Sitä on toivottava ja siihen on pyrittävä. Meidän oma elämämme, meidän lastemme ja lastenlastemme elämä riippuu rauhallisen rinnakkaiselon aatteen voitosta — rauhan säilymisestä.

Sairaalahoidon hinta nousi $1.62 päivässä

Ottawa. — Sairaalahoidon hinta Canadan yleisissä sairaaloissa v. 1958 nousi $1.62 päivää kohti.

Viikon lopulla julkaistujen virallisten tilastojen mukaan keskinkertainen maksu v. 1958 kunkin potilaan hoidosta oli $18.39 päivässä, vastaavan summan oltua $16.77 vuonna 1957.

Tästä summasta meni viikko- ja kuukausipalkkoihin $11.03 ja vain $1.56 ravintoon.

852:n sairaalan yhteenlaskettu tulo oli 418.5 milj. dollaria, ollen nousu 12.5-prosenttinen edelliseen vuoteen verraten. Menot olivat 444.2 milj. dollaria edellisen vuoden menojen oltua $393.4 milj.

OLI OLLUT KILTTI

Isä tulee kotiin ja tuo mukanaan suklaata lapsille. Ennenkuin hän antaa makeiset, hän kysyy:

— Kuka on ollut tällä viikolla kiltti ja tehnyt kaiken, minkä äiti on käskenyt?

Kuin yhdestä suusta kajahtaa vastaus:

"Sinä, isä!"

SITÄ JA TÄTÄ

PAREMPI PALVELU

Lassinen saapui ravintolaan, istuutui pöytään ja pyysi tarjoilijaa tuomaan hänelle lasin vettä. Lasin saatuaan Lassinen tyynesti kaivoi taskustaan eväspaketin ja ryhtyi silminnähden tyytyväisenä nauttimaan ateriaansa.

Ravintolan omistaja katseli jonkin aikaa tätä touhua, meni sitten miehen luo ja hyvin tuimana valmiina aloittamaan, kun mies keskeytti hänet kysymällä:

— Kuka te olette?

— Tämän ravintolan omistaja.

— Juuri se mies, jota kaipasin. Miksi ei orkesteri soita?

ONNISTUI

Eräs Englannin laivaston hävittäjä oli saanut kokeiltavaksi uutta naamioimismenetelmää, ja taisteluharjoitusten jälkeen se ajoi suuren taistelulaivan luo ja kysyi radiolla:

— Miltä naamiointimme teistä näyttää?

— Loistavalta? tuli vastaus, — Mutta missä te olette?

UUSI VAIHE ALKAA ALGERIAN SODASSA

Kairo. — Algerian sodassa alkaa muutamien viikkojen kuluessa uusi vaihe tuloksena niistä päätöksistä, jotka on tehty äskettäin Tripoliksessa alkaneessa Algerian väliaikaisen hallituksen kokouksessa, ilmoittaa Egyptin valtion keskiidän uutistoimisto, joka sanoo saaneensa tiedot "hyvin arvovaltaisesta lähteestä".

Neuvotteluihin, joiden lasketaan kestävän kymmenen päivää, osallistuu myös Algerian kapinallisjoukkojen pääesikunnan päällikkö. Tämän kaiken tarkoituksena on toteuttaa sotilaallisten suunnitelmin täydellinen uudelleenjärjestely ja rajoittaa jyrkästi kaikkia hallintokustannuksia, jotta voitaisiin huolehtia vapautusarmeijan alati kasvavasta aseiden ja muiden tarvikkeiden tarpeesta. Ensi sijassa tarvitaan rahaa, ja tässä tarkoituksessa aiotaan nyt lähettää ministerivaltuuskunta kaikkiin arabimaihin ja muihin ystävällismielisiin valtioihin pyytämään niiltä lisää finanssiapua.

Mitä tulee sotilaallisten suunnitelmien uudestijärjestelyyn, sanotaan niiden tähtäävän laajapohjaisen sotilastoiminnan valmisteluun vastapainona niille Ranskan mahdollisille toimenpiteille, joita de Gaulle piti mahdollisina lausunnoissaan, jotka hän esitti viimeksi Algerissa käydessään.

Naisia 70 maasta Kööpenhaminan juhlille

Kööpenhaminassa huhtikuun 21—24 pnä pidettävään kansainvälisen naistenpäivän 50-vuotisjuhlan aloitekomitean työvaliokunta on voinut todeta Kööpenhaminassa pitämässään kokouksessa ajatuksen herättäneen suurta vastakaikua eri puolilla maailmaa. Yli 70 maassa suoritettavat valmistelut ovat yhdistäneet eri yhteiskuntapiirien, uskonnollisten ja poliittisten suuntien sekä naisjärjestöjen eturivin edustajia.

Kokousvalmisteluihin osallistuvat mm. Kambodshan naisten keskinäisavun liiton puheenjohtaja, prinsessa Rasmi Sobhana, afrikkalaisaasialaisen solidaarisuuskomitean puheenjohtaja Rameshwari Nehru Intiasta, NKDLn puheenjohtaja Eugenie Cotton Ranskasta, rva Anne Eaton USAsta sekä naisjuristien kansainvälisen liiton puheenjohtaja Giovanna Pratilli Italiasta.

Kokouksen keskustelunaiheista mainittakoon naisten kansalaisoikeudet, heidän osuutensa taloudellisessa ja julkisessa elämässä, naisten vastuu sodan, nälän ja tietämättömyyden hävittämisessä, naisjärjestöjen tehtävät kansainvälisen jännityksen lieventämisen, aseistariisunnan ja kansojen välisen yhteistyön hyväksi. Yleisistunnon jälkeen muodostetaan keskusteluryhmiä, joissa pohditaan eri alojen ajankohtaisia kysymyksiä.

Ohjelmaan kuuluu lisäksi lukuisia näyttelyjä, joissa esitellään mm. naiskirjailijain ja tiedenaisten töitä sekä naisten oikeuksia. Niiden ohella on kokouksen osanottajille tarjolla runsaasti taiteellista ohjelmaa ja filmiesityksiä.

Kansainvälinen toimikunta on tiedottanut, että ylläpitokustannukset Kööpenhaminassa ovat n. 8.5 dollaria henkilöä kohden ja siihen sisältyy hotellimajoitus, kolme ateriaa päivässä sekä kuljetus kokouspaikkaan, Urheiluhallille, samoin ruokailuun.

PÄIVÄN PAKINA

Miksei Adenauer katso omaa kuvaansa?

Viime viikolla kerrottiin vahvasti propagandapitoisissa uutistiedoissa siitä, että Länsi-Saksan vanha mutta sotainen kansleri, Adenauer, oli lähettänyt Moskovaan protestinootin siitä kun Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshev oli arvostellut hitlerismin nousua Länsi-Saksassa.

Vaikka sanotaankin, että "kahden kauppa ja kolmannen korvapuusti" ja vaikka koko maailma tietää, ettei sanavalmis Nikita tarvitse kenenkään apua propagandasodassa tätä vanhaa kansleria vastaan, meistä tuntuu kuitenkin paikkansapitävältä, että "se koira älähtää mihin kalikka sattuu".

Tosiasia nimittäin on, että vaikka se vähän harmittaisikin, niin perätön syyttely tai panettelu ei vaikuta ihmisiin juuri lainkaan. Perättömät syyttelyt saavat meidät ehkä kohauttamaan olkapäitämme, mutta sillä siisti. Se alentaa vain "syyttäjän" arvoa silmissämme.

Mutta annas olla, jos syytteistä on perää ja pohjaa, niin silloin se sattuu omaan minäämme kuin kiven isku, koska me itse tiedämme sen olevan totta!

Juuri tässä mielessä on vanha kansleri Adenauer nyt närkästynyt.

Tosiasia nimittäin on, että saksalaiset rauhanpuolustajat ovat esittäneet vieläkin voimakkaampia syytöksiä Bonnin hallituksen sotaseikkailuista ja revanshihalusta, kuin pääministeri Hrushtshev.

Meidän pöydällämme on Saksan Sosialistisen Yhtenäisyyspuolueen ensimmäisen sihteerin, Itä-Saksan hallituksen v a r a puheenjohtajan Walter Ulbrichtin muutama viikko sitten kansleri Adenauerille lähettämän kirjeen kopio, missä osoitetaan, että Saksan revanshisodan suunnittelijoilla ei ole mitään onnistumisen mahdollisuuksia, paljastetaan Länsi-Saksan nykyiset sotasuunnitelmat ja kehoitetaan Länsi-Saksan hallitusta kääntymään rauhan tielle ennen kuin se on liian myöhäistä. Tässä erittäin paljastavassa kirjeessä sanotaan mm. seuraavaa:

". . . Kun Te (kansleri Adenauer—K.) kieltäydytte neuvottelemasta Saksan Demokraattisen Tasavallan kanssa, Te menettelette siten pitääksenne kätenne vapaana sotilaallisia hyökkäyksiä varten, ja se tarkoittaa sotaa. Me olemme tietoisia teidän sotaministeriönne suunnitelmista atomiaseistuksen nopeistuttamiseksi, s a l a mahyökkäyksen järjestämiseksi Itä-Saksaa vastaan.

"Te tiedätte yhtä hyvin kuin minäkin, että v. 1959 Länsi-Saksassa pidetyt manööverit suoritettiin tätä seikkaa (salamahyökkäystä itään — K.) silmälläpitäen. Nämä sotasuunnitelmat ovat taustana sille kun Te hidastutatte huippukonferenssin valmisteluja . . ."

Palautettuaan mieleen miten Hitler valmistautui sotaan aseistumalla ensin muka rauhan nimissä, sitten hävittämällä kaikki hyökkäyssotia vastustavat järjestöt, järjestämällä sitten voimakkaan propagandan sotamielialan nostamiseksi mikä vei kansan automaattisesti sotaan, Ulbricht sanoo kirjeessään kansleri Adenauerille:

"Te myös puhuitte aluksi rauhasta . . . Sitä seurasi atomiasevarustelu ja sen yhteydessä kommunistipuolueen kielto ja muiden demokraattisten järjestöjen sorto.

"Käsi kädessä tämän kanssa rupesitte kehittämään revanshisodan henkeä valloitustarkoituksessa . . .

"Mitä enemmän varusteluohjelmanne on täyttymässä — Te varustaudutte siinä mielessä, että olisitte valmiina sotaan vuoden 1961 lopulla tai v. 1962 — sitä enemmän teidän hallituksenne lisää poliittista terroria rauhanpuolustajia vastaan samalla kun psykologinen sotakiihotus voimistuu . . .

"Luonnostaan seuraa, että teidän sotaohjelmaanne liittyy fasistiaatteiden, rotuvihan ja juutalaisvainojen kehittyminen . . .

"Jos me huomioimme tämän ohjelmanne, jota toteutetaan pääasiassa niiden ihmisten johdolla, joiden alaisuudessa sitä toteutettiin Hitlerinkin aikana, silloin teidän ei sovi ihmetellä jos Saksan Demokraattisen Tasavallan kansalaiset, ja monet muut kansakunnat ja hallitukset seuraavat edesottamisianne suurella epäluulolla . . .

"Oletteko Te todella tietoinen siitä, mitä te teette? . . . Sallikaa minun olla suorapuheisen. Se hyökkäävä imperialistinen ohjelma, mitä Te, teidän hallituksenne ja teidän yleisesikuntanne seuraa, uhkaa koko Saksan kansaa kansakuntana . . .

"Olen jo sanonut, että me olemme tietoisia teidän suunnitelmistanne, ja että ei vain Saksan Demokraattinen Tasavalta, vaan myös sen liittolaiset turvautuvat tarpeellisiin puolustautumistoimenpiteisiin . . . Sallikaa minun esittää yhden neuvon: Heittäkää itäalueiden valloittamiseen tähtäävät sotasuunnitelmanne roskakoriin. Ajatelkaa vakavasti sitä atomitulen helvettiä mikä uhkaa Länsi-Saksan väestöä, teidän lapsianne ja lastenlapsianne, jos teidän ohjelmanne pannaan täytäntöön. Alkää leikkikö atomisodalla, luopukaa atomiasevarustelun aikeista . . ."

Kuten tiedetään, Länsi-Saksan rauhanpuolustajat ovat esittäneet samanlaisia syytöksiä Adenauerin sotaseikkailuja vastaan. Länsi-Saksassa on yritetty rauhanpuolustajain suut tukkia poliittisen terrorin avulla, mutta me epäilemme pahasti, ettei "rautainen sotakansleri" voi muiden maiden rauhanpuolustajien ääntä vaimentaa.

Ja kuten sanottu, mikäli syytökset Länsi-Saksan imperialismin uusista sotasuunnitelmista sattuvat "kipeään paikkaan", niin silloin olisi parasta, että kansleri Adenauer katsoisi kuvastimeen ja pitäisi nuhdesaarnoja siitä näkyvälle elävälle muumiolle, joka sota-ohjelmallaan uhkaa koko maailmaa, mutta ennenkaikkea juuri Länsi-Saksan kansaa. — Kansäkoura.

TUL MUISTUTTI SVUL:oa NEUVOTTELUTARJOUKSESTA

Helsinki. — (KU) — TUL kääntyi viime torstaina SVULn puoleen kiirehtien siltä vastausta TULn neuvottelutarjoukseen, joka oli tehty jo viime vuoden joulukuussa SVULn puheenjohtajan, ministeri Kauko Kleemolan esityksen pohjalta. TULn taholta lähetetyssä kirjeessä todetaan, että koska SVULn puheenjohtajan tekemästä ehdotuksesta on kulunut jo useita kuukausia, olisi paikallaan jo aloittaa neuvottelut sen pohjalta. Kiirehtiminen olisi paikallaan myös sen vuoksi, koska kummankin liiton päätäntävaltaiset elimet kokoontuvat lähiaikoina ja koska "julkinen mielipide on taas todennut urheilun eheyttämisen tärkeyden".

Kirjeessä todetaan, että ministeri Kleemolan tehtyä esityksensä jo viime vuoden marraskuussa TUL omaksui ajatukseen myönteisen kannan ja esitti jo joulukuussa neuvotteluja sen pohjalta. SVULn vastaus saapui 15.1. 1960, mutta siinä ilmoitettiin vain pyydetyn lausuntoa jäsenliitoilta. TUL kääntyi tällöin 25. 1. näiden jäsenliittojen puoleen, joiden puolesta SVUL vastasi 16. 2. 1960. Tässä vastauksessa todettiin, että SVUL on katsonut tarpeelliseksi pyytää lausunnot myös piireiltään ja tulee palaamaan asiaan sen jälkeen kun nämä on saatu.

SVUL ei ole kuitenkaan vielä saanut vastaustaan valmiiksi eikä liene siis valmis neuvottelemaan TULn kanssa oman puheenjohtajansa, ministeri Kleemolan esityksen pohjalta. TULn kirjeessä esitetään toivomus, että SVUL mahdollisimman nopeasti omaksuisi myönteisen kannan TULn neuvotteluesityksiin.

Unkari selviytyi o-jalkapalloiluun

Praha. — Unkari selviytyi keskiviikkona Rooman olympialaisten jalkapalloilun loppukilpailuihin voittamalla Brnossa Tshekkoslovakian 2—1 (1—0).

Itä-Saksan nyrkkimiehet voittoisia Oulun ottelussa

Oulu. — TULn vieraana Pohjois-Suomessa vieraileva itäsaksalainen nyrkkeilyjoukkue otteli keskiviikkona toisen ottelunsa Oulun Kansantalossa. Sali oli täynnä yleisöä, joka sai nähdä lämminhenkisen avajaistilaisuuden sekä mielenkiintoiset ottelut. Vieraita vastaan otteli etupäässä Oulun Tarmosta ja Oulun piirista koottu TULn joukkue, jota vahvisti kemiläinen Mauri Ruonala. Avajaistilaisuudessa TULn Oulun piirin puheenjohtaja Viljo Kuivala lausui vieraat sydämellisesti tervetulleiksi ja Oulun kaupungin puolesta Reino Kiiskinen luovutti vieraille Oulun vaakunalla varustetun pienoislipun.

Oulussa suoritettiin kaikkiaan 10 ottelua, koska Walter Buttler ottelussaan Mauri Backmanin kanssa oli loukannut kätensä.

Ottelun lopputulos oli Itä-Saksan joukkueen voitto 8—2, sillä vain Mäki ja Ruonala voittivat meikäläisistä. Kuitenkin on todettava, että myös Pätsin ja Mikkolan olisi pitänyt saada voittopisteet, sillä vieraiden voitto 4—4 olisi vastannut paremmin lopputulosta. Meikäläiset arvostelutuomarit taisivat olla liian kohteliaita vieraille.

Puolan painijat odotettua lujempia

Voikkaa. — Puolalaiset painijat osoittautuivat torstaina Voikkaalla Seuratalolla käydyssä Suomen kiertueensa ensimmäisessä painiottelussa lujemmiksi. Vaikka järjestävä seura Voikkaan Viesti oli koonnut vieraita vastaan melkeinpä TULn tämän hetken parhaan painijayhdistelmän, veivät puolalaiset voiton luvuin 5—3.

Voittaneessa joukkueessa oli kolme Puolan tämän vuoden mestaria, joista sarjassa alle 57 kg otteleva Bernard Knitter voitti Järvisalon 3—0, ja sarjassa alle 79 kg Inocenty Jurcewicz voitti Veijo Pilpparisen myös 3—0, kun taas sarjassa 67 kg Puolan mestari Ernest Gondzikin oli tyydyttävä ratkaisemattomaan Veikko Peltosen kanssa. TULn miehiä eniten kirvelevä tappio todettiin sarjassa alle 87 kg, jossa nuori puolalainen Jan Wtodarczyk otti Ivar Vacklinista 3—0 voiton loistavalla taktiikallaan. Sarjassa alle 62 kg ottelu päättyi ikävään loukkaantumiseen puolalaisen Popiolekin loukattua jalkansa.

Yleisöä oli katsomo aivan tupaten täynnä ja tunnelma täysin maaottelun veroinen. Tuomareiden toiminta ehkä hivenen aiheutti arvostelua, joskaan yhtään väärää tuomiota ei sattunut.

Unkari kuori kerman ja Ruotsi yllätti tenniksen EM-kisoissa

Budapest. — Euroopan pöytätennismestaruuskilpailuja Zagrebissa Unkari uusi mestaruutensa miesten sarjassa ja saavutti lisäksi voiton myös naisten sarjassa. Miesten sarjassa tuli Ruotsi toiseksi ja Englanti kolmanneksi. Naisten sarjassa tuli mestaruuden puolestaan Romania ja toiseksi tulusta Englanti toiseksi.

Miesten sarjassa oli Unkarin ja Ruotsin välinen loppu-ottelu sangen tiukka. Kaksi ja puoli tuntia kestäneen dramaattisen ottelun voitti Unkari lukuin 5—4. Englantia vastaan toisesta sijasta pelatun ottelun voitti Ruotsi selvästi 5—0. Unkari voitti Englannin 5—1.

Naisten loppuottelussa voitti Unkari Englannin 3—1.

Tupakka vastaajana oikeusjutussa

Pittsburghissa on menossa oikeudenkäynti, joka ehkä jättää jälkensä lainopin ja lääketieteen historiaan. Vastaajana on oikeastaan tupakka.

61 vuoden ikäinen huonekalupuuseppä Otto Pritchard on haastanut oikeuteen Yhdysvaltain suurimpiin savukeyhtiöihin kuuluvan Ligget and Myersin vaatien siltä korvausta 1,250,000 dollaria sen johdosta, että hän on tupakanpolton takia saanut keuhkosyövän. Pritchardin toinen keuhko on tämän takia poistettu. Sairaus havaittiin 1953. Kantaja on 30 vuoden ajan polttanut päivittäin 20—30 savuketta.

Oikeudenkäynnissä tunnutaan tulevan kiinnostava. Kantajan asianajaja on kutsunut todistajina kuulustaviksi useita tunnettuja syöpäspesialisteja.

Brenden oli nopein sähkövalohiihdoissa

Vuollerim. — Suomalainen Kalevi Hämäläinen hävisi norjalaiselle Hallgeir Brendenille lähes puoli minuuttia Vuollerimissa tiistai-iltana sähkövalaistuksessa pidetyssä 12 kmn hiihtokilpailussa. Sixten Jernberg jäi kolmanneksi vain kaksi sekuntia Hämäläisestä jälessä. Mukana oli koko Norjan parhaimmisto ja joitakin Ruotsin eturivin miehiä.

Tapio Rautavaara Don haalilla toukokuun 13 pnä

Toronto. — Tapio Rautavaaran Iloinen Toive-Ilta, eli konserttitilaisuus on Torontossa, Don-haalilla perjantai-iltana, toukokuun 13 päivänä, kello 8 illalla. Lopussa on vähän tanssiaikin. Sisäänpääsy maksu on etukäteen $1.50 ja ovella $2.00. Ennakkohoitajalta, 957 Broadview Ave., puhelin HO 5-0162.

Päivällistilaisuus New Westminsterissa

New Westminster. — Ei ole pitkään aikaan kuulunut mitään täältä meiltäpäin, mutta kyllä täällä vielä "heilutaan kuin lanka tuulessa".

Nyt kun meillä suomalaisilla on tämä lepokotiasia sydämellä, olemme pitäneet kahviaisia milloin yhdessä, milloin toisessa paikassa ja nyt me New Westminsterin emännät päätimme pitää päivälliset ja mämmijuhlat tämän asian hyväksi. Se tilaisuus on huhtikuun 24 pnä alkaen kello 1 päivällä, Sylvia Lundin kodissa 332-12th St., New Westminster. Jos joku haluaa tulostaan tiedoittaa etukäteen, niin paikka löytyy puhelinluettelosta: Royal City Steam Bath, La 1-7533.

Tulkaa suurella joukolla tukemaan yhteistä asiaa, sillä sanotaanhan sananlaskussakin, että "kart tuisaa on kansan käsi". Tilaisuuden järjestää yhteisvoimin viisi emäntää: Mrs. K. Palm, mrs. T. Skytte, mrs. U. Oja, mrs. P. Kapiio ja mrs. S. Lund. Puolesta, Sylvia Lund

Professori arvosteli Etelä-Afrikan valkoisten hallitsijain julmuuksia

Sault Ste. Marie. — "Nykyiset näytökset pakkovallan käytöstä ja raakamaisuudesta ovat vain edeltäkävijöitä siitä mitä tulee vielä tapahtumaan Etelä-Afrikassa ja varmaa on, että verenvuodatusta tulee jatkumaan sillä hallitus aikoo pysyä vallassa pakon avulla", sanoi prof. A. M. Keppel-Jones täällä Canadian Clubin järjestämässä puhetilaisuudessa.

Prof. Keppel-Jones on syntynyt Etelä-Afrikassa ja tuntee tilanteen siellä. Hän on nykyään Queens-yliopiston opettajakunnassa ja vierailli täällä Canadian Clubin kutsuvieraana.

Prof. Keppel-Jones selosti, että sitten ensimmäisen maailmansodan Etelä-Afrikan alkuasukasväestö (neekerit ja puoliveriset) ovat jatkuvasti sulautuneet "valkoisen ihmisen sivistykseen" siinä mitassa, että Etelä-Afrikan koko talouselämä on heistä riippuvainen työvoimana, etenkin toisella sijalla olevat teollisuudet kuten tehtaat ja kaupungeissa olevat teollisuus- ja liikelaitokset. Näiden laitoksien omistajat ja työnjohtajat tunnustavat tämän ja ovat valinneet työvoimalleen parempia olosuhteita että saisivat heidät pysymään työssä ja tyytyväisinä kun siitä valtion kaivokset käyttävät välialkaista työvoimaa, jolle maksetaan äärettömän alhainen palkka ja työsuhteet ovat mitä kurjimmat kaivosten omistajain väittäessä, että elleivät he saa halpaa työvoimaa ei heidän kannata pitää kaivoksia käynnissä. Siksi passinkantojärjestys. Tällä menetelmällä pakoitetaan näiden alhaisemmin palkattujen työläisten olemaan kurjassa orjuudessa ja jos jättää työmaan talkoisen karkaa joutuu kiinni ja koska edellisellä työnantajalla on passi ja silloin jouttu pakkotyöhön valkoiselle farmarille missä vallitsee entisajan henkiorjuus.

Häneltä kysyttäessä josko nykyinen "levottomuus" Etelä-Afrikassa olisi "puhtaasti" kansallisluontoista vaiko mahdollisesti "kommunistien kiihoittamaa", vastasi prof. Kappel-Jones, että "koko Kommunistipuolue Etelä-Afrikassa on ollut laiton järjestö (hallituksen päätöksellä) jo monta vuotta ja niin ollen maanalaisissa oloissa ja on vaikea sanoa kuka on minkäkin liikkeen takana (Who is behind what)." Hän kuitenkin arveli, että tasa-arvoisuusliikkeen päävoimana on alkuasukasväestö, joka on saanut kaupungeissa nauttia "sivistyksestä" ja pitää nämä etuisuudet ja parantaa niitä.

Mr. Keppel-Jones sanoi, että al kuasukasväestön lopullinen päämäärä on päästä isännäksi omassa maassaan ja koska he ovat enemmistönä (noin 10 milj.) asettaa tämä vakavan kysymyksen valkoiselle väestölle, jota on vähemmistö, eli kolme miljoonaa.

"Todennäköisesti ainoa tie miten valkoisten hallitus pysyy vallassa on pakkovallan käyttö ja tämä tulee johtamaan uusiin verenvuodatuksiin", sanoi prof. Keppel-Jones.

Professori sanoi, että hän ja kaikki hänen alansa henkilöt eivät hyväksy Etelä-Afrikan nykyisen hallituksen rotusyrjintää ja jyrkästi tuomitsevat hallituksen toimenpaneet verilöylyt ja neekeriväestön kapinoimiset. — L.

Chessman

San Francisco. — Keskiviikkona tehtiin vielä yksi yritys saada Caryl Chessman pelastetuksi kaasukammiosta. Hänen asianajajansa George Davis valitti Kalifornian korkeimpaan oikeuteen tämän valtion vetoomusoikeuden päätöksestä, jonka mukaan Chessmanin tapaus ei vaadi uuttä oikeudenkäyntiä.

Jos uusin vetoomus hylätään, niin Davis aikoo valittaa liittovaltion korkeimpaan oikeuteen.

Chessmanin teloituspäiväksi on määrätty toukokuun toinen.

Veronmaksajat saavat maksaa MRAn törkeyden

Ottawa. — Tuloministeri Nowland sanoi alahuoneen istunnossa keskiviikkona, että räikeätä neuvostoliittovastaista sotapropagandaa harjoittavalle MRA nimiselle järjestölle annettavat lahjoitukset voidaan vähentää verotuloista sillä perusteella, että mainittu "Moraalinen Uudelleenaseistumis-järjestö on vuonna 1956 luokiteltu "huoltojärjestöksi" vaikka se vuonna 1944 perustettiin yhtiöksi.

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että patamustat suurrikkaat saavat verovapautusta niistä lahjoituksista, mitä ne tekevät MRAn sotaisen vihankylvön hyväksi — ja tavallinen kansa joutuu siis osaltaan maksamaan niin paljon enemmän veroa!

Kun leipä loppuu

Taranto, Etelä-Italia. — 38 poliisia sai vammoja kiivaissa kahakoissa keskiviikkona kivin ja lankunkappalein aseistettujen maatalous-työläisten kanssa.

Poliisi turvautui panssariautoihin ja kyynelkaasupommeihin, kun toista tuhatta kiihtynyttä maatalous työläistä yritti vallata raatihuoneen Manduriassa noin 30 kmn päässä Tarantosta. He halusivat osoittaa vastalauseensa kehnon elintasonsa ja vallitsevan työttömyyden johdosta ja tahtoivat puhua pormestarin kanssa. Aluksi teräskypäräiset poliisit saartoivat raatihuoneen ja pysäyttivät hyökkäysaallon toisensa jälkeen patukoittensa avulla. Heitettyään kiviä mielenosoittajat koettivat murtaa poliisiketjun ja iskeä vastustajat maahan lankunpätkillä, mutta silloin saapui paikalle poliisivahvistuksia panssari autoilla, ja raatihuoneen edustalla oleva tori saatiin tyhjennetyksi. Yli sata mielenosoittajaa pidätettiin.

Kun tilanne oli rauhoittunut, niin voitiin todeta, ettei raatihuoneessa ollut juuri ainoatakaan ehyttä ikkunaa.

Viime aikojen huono sää on edelleen heikentänyt etelä-Italian maataloustyöläisten muutenkin huonoja oloja.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Kaupunkimme tämän vuoden valtuusto esitti viime maanantaina uuden veroäyrin, joka on noin 4 miljä korkeampi kuin viime vuonna. Taksoitusarvio nousi toista miljoonaa dollaria. Vero lasketaan kotien omistajille 64 millin perusteella ja liikelaitoksille 68 millin pohjalla. Tämän vuoden verotuksella lasketaan kaupungille tulevan $4,940,241.00 verrattuna edellisen vuoden $4,392,218.00 arvioon.

* * *

Entisen luistinareenan myyntihinnasta vajaa kolmas osa, eli $100,000, pidetään uuden rakentamista varten, päätti kaupungin valtuusto viime maanantaina.

* * *

43-vuotias David Jäntti kuoli poliisiputkassa viime tiistain vastaisena yönä. Jäntti oli tuotu poliisiasemalle kello 11.01 edellisenä iltana syytettynä huolimattomasta ajosta, sekä pantu putkaan. Aamulla poliisi löysi hänet näköjään nukkumassa asemassa, mutta lähemmin tarkastaessa huomattiin jo kuolleeksi. Hän oli annettujen selostusten mukaan puristanut vyön kaulansa ympäri ja sitonut toisen pään seinästä kaatuvan rautavuoteen päähän. Keinotekoisen hengityksen anto epäonnistui ja lääkäri julisti hänet kuolleeksi.

* * *

Tällä ympäristöllä laajasti tunnettu maanmiehemme Antti Heikkinen kuoli Fort Williamissa sairaalassa viime sunnuntaina. Vainaja oli syntynyt Suomessa ja oli kuollessaan 73 vuoden iässä, saapuen tänne 56 vuotta sitten.

Nuoruudessaan oli tov. Heikkinen hyvin aktiivinen toimitsija CSJ:n perustamisessa ja toimi Fort Williamin osastossa. Samoin hän oli jo Thunder Bay Co-op Trading osuusliikkeen perustajia ja jälkeenpäin International osuusliikkeessä. Poliittisesti hän omaksui marxilaisen maailmankatsomuksen ja oli aikaisemmin Canadan Sosialidemokraattisessa puolueessa ja sitten siirtyi Canadan Workers-puolueeseen, jonka nimittämänä ehdokkaana oli Heikkinen vaalipiirissään jo kolmekymmentä vuotta sitten.

Jälkeensä jäi häneltä vaimonsa, yksi poika Alfred täällä ja tytär, mrs. E. Haavisto, Garson Mine, Ont., sisko Sudburyssa ja neljä lastenlasta. Vainaja haudattiin Mountveiw hautausmaahan viime keskiviikkona suuren toveri- ja tuttavajoukon saattamana. Keveät mullat haudallesi. — ATH.

PETETTY

Suuressa liikkeessä vietettiin eläkkeelle lähtijöiden eroamisjuhlaa. Vanha ukko Ahvenainen, joka oli palvellut liikettä uskollisesti 56 vuotta oli kuitenkin nyrpeissään ja lausahti kättelemään tulleelle johtajalle:

— Ja minulle luvattiin tämän talon palvelukseen astuessani, että tämä olisi pysyväinen toimi.

Vaihtelua tulossa Kirkland Lakelle

Kirkland Lake. — Terveisiä täältä Kirkland Lakelta pitkästä aikaa. Kevät saapuu tännekin hiljalleen. Olemme nämä pitkät talvi-illat kuluttaneet näköradion ääressä. Olemme seuranneet Ed. Sullivanin ja Perry Comon ohjelmat, ja myöskin sitä loppumatonta lännen pyssyhurttaelämää. Näin kevään tullen ihminen kaipaa kuitenkin vaihtelua.

Nyt sitä vaihtelua on tulossa. Kuuluisa suomalainen laulaja ja filmitähti Tapio Rautavaara saapuu tänne, laulelemaan kauniita suomalaisia lauluja. Tapion seurueeseen kuuluu kaksi hanuritaiteilijaa, Olavi Ritala ja Aulis Lauren. Lopuksi on tanssia, joten sopii nuoremman väenkin tulla. Tanssi on tavallan urheilua jota voisi vanhemmatkin vielä harrastaa varsinkin sellaiset, joiden jalka vielä kevyesti nousee.

Tätä tilaisuutta varten yritimme saada entistä suomalaista haalia, joka olisi ollut kaikille tuttu paikka, mutta se oli varattu toisaalle, joten tämä suomalaisten taiteilijain esityspaikka tulee olemaan Ukrainian haali, 23 Hudson Bay Ave. Aika: toukok. 10 päivänä klo 8 illalla. Liput maksavat etukäteen ostaessa $1.50, ovella $2.00. Lippuja on saatavana O. K. kaupassa ja Helga Piesasella. Myöskin Emma Tuomella, entisellä poikatalolla. Toivomme kaikkien Kirkland Laken ja ympäristön suomalaisten ottavan tämän tilaisuuden huomioonsa. Silloin ovat lumetkin jo sulaneet, eikä uimarannoille ole vielä kiirettä. Saapukaa viettämään nautintorikas ilta, soiton ja laulun raikuessa. Ehkä voimme tarjota vielä kupin kahviakin.

PETER A. VESA
B. A., LL. B.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES
PUH. HO. 3-3392
1028 Danforth Ave., Toronto

Vapauden levitysryntäys

Hankitaan 150 uutta tilausta toukokuun 15. ja kesäkuun 15. p. välisenä aikana

Meidän tapamme ei ole kerskua, sillä vaatimattomuus pukee parhaiten sellaisia pieniä työväenlehtiä kuin esimerkiksi Vapautta.

Mutta monet lukijamme ja kirjeenvaihtajamme ovat tavalla tai toisella ilmaisseet kiitollisuutensa siitä, että monet kysymykset, joiden puolestapuhuminen oli ikäänkuin Vapauden "yksityisasiana" suomenkielisen väestön keskuudessa vielä muutama vuosi sitten, saavat nyt jo suurten kansanjoukkojen ja valtiomiestemmekin hyväksymisen ja kannatuksen.

Muutama vuosi sitten näytettiin "syyttävällä sormella" Vapautta ja muita työväenlehtiä, jotka varoittivat, että Canada on joutumassa nykyisen talouspolitiikkamme ansiosta Yhdysvaltain käskyläiseksi, että yhteinen "puolustusohjelma" USA:n kanssa vaarantaa maamme itsenäisyyttä, että sotavarustelun asemesta ainoa todellinen tie kansalliseen turvallisuudentilaan ja vaurauteen kulkee aseistariisumisen ja ydinaseiden kieltämisen tietä.

Mutta nyt ei Vapaus ole enää "vähemmistönä" näistä asioista puhuttaessa, sillä Canadan kansan enemmistö on omaksunut niissä kysymyksissä sen saman kannan mitä lehtemme edusti jo silloinkin kun totuudenpuhumista näistä asioista pidettiin "soraäänenä".

Historia edistyykin nyt nopeammin kuin milloinkaan ennen — ja jos koskaan, niin juuri nyt tarvitaan sellaisia työväenlehtiä kuin esimerkiksi Vapautta, jonka avulla saamme luotettavimmat tiedot niin koti-, kuin ulkomaisistakin asioista ja totuudenmukaisen kuvauksen siitä mitkä yhteiskunnalliset tekijät ovat kulloinkin kysymyksessä ja mihin olemme menossa.

Rauhan ja edistyksen voimien saavuttaessa yhä uusia voittoja — uuden rauhan tilanteen mahdollisuuden avautuessa ihmiskunnan eteen on järjestetty Vapauden hyväksi erikoinen levitysryntäys jonka tavoitteena on 150 uuden tilauksen hankkiminen ja kaikkien katkeamassa olevien tilausten uusiminen. Tämä kampanja on toukok. 15 ja kesäk. 15 pn välisenä aikana.

Tehkäämme hyvissä ajoin tarpeelliset alkuvalmistelut tulevan levitysryntäyksen onnistumiseksi! Hankkikaamme Vapaudelle vähintäin 150 uutta tilausta — ja "rapiot" kaupanpäälliseksi.

KILPAILU UUSIEN TILAUSTEN HANKINNASTA

Lehtemme levikkialueen paikkakunnat on jaettu kolmeen eri sarjaan uusien tilausten hankintatavoitteiden perusteella seuraavasti:

A-SARJA — **kuuluu paikkakunnat, joiden uusien tilausten tavoite on 10 tilausta tai enemmän.**

B-SARJA — **kuuluu paikkakunnat, joiden uusien tilausten tavoite on 3—5 tilausta.**

C-SARJA — **kuuluu paikkakunnat, joiden uusien tilausten tavoite on 1—2 tilausta.**

Kilpailu ratkaistaan pistetulosten perusteella siten, että jokaisessa sarjassa annetaan kaksi palkintoa kahdelle eniten pisteitä saavuttaneelle tilausten hankkijalle. Uusista tilauksista **annetaan yksi piste** jokaisesta kuukaudesta. Siis koko vuoden uudesta tilauksesta saa 12 pistettä.

Uudeksi tilaukseksi lasketaan myös sellaiset tilaukset, joiden entinen tilaus on päättynyt ennen huhtikuun 1 päivää 1960.

RAHAPALKINNOT

Kussakin sarjassa ovat rahapalkinnot seuraavat:

A-sarjassa: ensimmäinen palkinto $25.00 — toinen palkinto $15.00
B-sarjassa: ensimmäinen palkinto $15.00 — toinen palkinto $10.00
C-sarjassa: ensimmäinen palkinto $15.00 — toinen palkinto $10.00

Palkintojen lisäksi ryntäyksen aikana myönnetään kaikille uusien tilausten hankkijoille 15% palkkio.

Ripeään toimintaan kaikkialla uusien tilausten hankkimiseksi Vapaudelle!

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
Johtokunta

Paikkakuntien ja alueiden hankintatavoitteet ovat seuraavat:

ITÄ-CANADA — QUEBECIN ALUE	
Montreal	3
Rouyn	1
Val d'Or	1
Malartic	1
	6

ETELÄ-ONTARION ALUE	
Suur-Toronto	10
Hamilton	1
Windsor	1
South River	1
St. Catharines	1
Sprucedale ja Burks Falls	1
Sarnia ja Blue Water	1
	16

POHJOIS-ONTARION ALUE	
Timmins	3
South Porcupine	4
Pottsville (Porcupine)	1
Connaught Station	1
Arpin	1
Cochrane	1
Reesor	1
Kapuskasing	1
Hearst	3
Larder Lake	1
Kirkland Lake	3
Swastika (Eby)	1
Hoyle	1
Tarzwell	1
Cobalt	1
Mead	1
	25

KESKI-ONTARION ALUE	
Sudbury, Lockerby ja Copper Cliff	10
Wanup	1
Estaire	1
Long Lake ja Kelly Lake	1
Wahnapitae	1
Whitefish	1
McKerrow	1
Beaver Lake ja Nairn Centre	1
Sault Ste. Marie	3
Wabos	1
Wawa	1
Mattawa	1
Garson Mine	1
Levack	1
Creighton Mine	1
Waters Townsh. ja Naughton	1
Elliot Lake	1
Azilda	1
	29

LÄNSI-ONTARION ALUE	
Port Arthur	10
Fort William	1
Intola ja Alppila	1
North Branch	1
Kivikoski	1
Stepstone (Tarmola)	1
Lappe ja Ware	1
Miller (Murillo)	1
Kaministiquia	1
Conmee (Mokomon)	1
Nolalu	1
Silver Mountain	1
Jackpine	1
Finland	1
Quibell	1
Sioux Lookout	1
Atikokan	1
Fort Frances	1
Nipigon	1
Hornepayne	1
Geraldton	1
Nakina	1
Long Lac	1
	32

MANITOBAN JA SASK. ALUE	
Meadow Portage	1
Shaunavon	1
Dunblane	1
Dinsmore	1
Rorketon	1
Lac du Bonnet	1
Macrorie	1
Pointe du Bois	1
Beechy	1
Uusi Suomi (Wapella)	1
	10

ALBERTAN ALUE	
Canmore	1
Eckville ja Sylvan Lake	1
Leslieville	1
Elspeth (Benalto)	1
Rich Lake	1
Thorhild	1
Bingley	1
Hespero	1
Blairmore	1
Radway	1
Rocky Mountain House	1
	12

BRITISH COLUMBIAN ALUE	
Vancouver	5
Solsqua	1
Salmon Arm	1
Websters Corners	1
Sointula	2
Ladysmith	1
Chase	1
Nanaimo	1
New Westminster	1
Notch Hill	1
Sicamous	1
Port Kells	1
Hammond	1
Canoe	1
Prince Rupert	1
	20

LEVITYSRYNTÄYKSEN TAVOITTEET ALUEITTAIN	
Itä-Canadan — Quebecin alue	6
Etelä-Ontarion alue	16
Pohjois-Ontarion alue	25
Keski-Ontarion alue	29
Länsi-Ontarion alue	32
Manitoban ja Sask. alue	10
Albertan alue	12
British Columbian alue	20
Yhteensä	150

Suomalaisten kirjailijain

UUSIA ROMAANEJA

ANNIKKI SANKARI:

— ETTEI TEITÄ TUOMITTAISI

243 SIVUA — HINTA SID. $2.50

Kesäpäivän aamu oli kuin morsian, täynnä hämmentynyttä odotusta. Arkiaskareissaan puuhaileva talonväki ei tiennyt, että se enteili kohtalon täyttymystä. Sillä sinä päivänä toisilleen vieraiden ihmisten keskinäiset suhteet, heidän menneisyytensä ja tulevaisuudenhaaveensa joutuivat punnittavaksi. ANNIKKI SANKARI johdottaa romaaninsa henkilöt silmätysten oman sisimpänsä kanssa. He ovat tuominneet — vieläpä syyttömästi — ja he ovat itse saaneet tuomionsa.

ESTI HEINIÖ:

HÄÄMARSSI

242 SIVUA — HINTA SID. $2.50

ESTI HEINIÖ kertoo romaanissaan erään perheen eri tahoille joutuneiden jäsenten dramaattisesta kohtaamisesta.

Viisi sisarusta saapuu vanhan äitinsä kuolinvuoteen ääreen, he asettuvat muutamaksi päiväksi suuren talon puolittain kylmilleen jätettyihin huoneisiin. He ovat maailmalla vieraantuneet toisistaan, kasvaneet kukin omaan kaavaansa, ja heidän on vaikea saada syntymään välitöntä vuorovaikutusta toistensa kanssa. Kuoleman läheisyys ja yhteiset muistot lapsuudesta ankaran äidin komennossa puhkaisevat kuitenkin aukkoja siihen totunnaiseen suojamuuriin, jonka he ovat rakentaneet ympärilleen.

VEIKKO HUOVINEN:

SIINTÄVÄT VUORET

144 SIVUA — HINTA SID. $2.00

Veikko Huovisen "Siintävät vuodet" on hallittu ja ehyt taideteos, joka koskettaa lukijaansa. Se on puhdas ja raikas, miehisen lyyrillinen ja lämpimästi viisas proosaruno. Huovisen yllätys on valloittava.

ILONA MARETOJA:

RUUSUAITA

132 SIVUA — HINTA SID. $1.75

Ilona Meretoja kertoo romaanissaan kesäisen tarinan kahden merenrantahuvilan vaiheilta.

16-vuotiaan Marian kesät perheen vanhalla huvilalla ovat aina olleet tyyntä idylliä: yksinäisyyttä, kotoista askartelua ja ongella istumista isoäidin kanssa, jonka tutun suoraselkäisen hahmon naapurit ovat nähneet samalla onkipaikalla jo ennen Marian syntymää.

Mutta tänä kesänä on kaikki muuttunut, ja siihen on syynä tuo sisaruspari, joka on tullut asumaan autiona olleeseen naapurihuvilaan ruusuaidan taakse. Aluksi Maria ei voi sietää Markun itsevarmuutta ja Jaanan torjuvaa ilmeettömyyttä. Mutta vastustamattomasti alkavat ystävyyden langat kutoutua ruusuaidan ylitse, ja vähitellen Marialle paljastuu se mennyt tragedia, jonka varjossa hänen uudet ystävänsä elävät.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Company Ltd.

P.O. BOX 69 — SUDBURY, ONTARIO

MUISTO

JUSSILLE

Huhtikuun 14 p. 1959

Vuosi on vierinyt muistojen taa, vaan sinua emme unohta milloinkaan.

Muistonpa kukkia konsanaan ei yllätä talven valta, niistä kukkia kauniita versoamaan voi nousta hangenkin alta.

Kaipauksella,
valmosi Helmi,
poikasi Lauri ja perhe.

Kaipauksella ilmoitan, että mieheni

LAURI JOHANNES JOHANSEN

poistui luotani aivohalvauksen kohtaamana kotonaan Torontossa, maaliskuun 13 pnä 1960. Hän oli syntynyt Suomessa, Pirkkalassa, syyskuun 16 pnä 1899.

Häntä lähinnä jäi kaipaamaan hänen elämäntoverinsa Elli, tytär perheineen täällä, yksi sisko ja kolme veljeä Suomessa sekä muita sukulaisia ja ystäviä täällä ja Suomessa.

Tuonelan niittomies tuli sun tupaan,
kuiskasi korvaan Sinä lähdet mukaan.
Et ehtinyt hyvästi jätellä meitä,
kiire tuli mennä tuonelan teitä.
Kaiholla muistellen,
Vaimosi ELLI.

Sinulle äkkiä kuolon kutsu tuli
ja lasketaan elämänlanka.
Hymy hyvä Sinun huulilles jähmettyi,
sen jäähyväiset tahtoivat kertoa.
SISKOT ja VELJET.

KIITOS

Pyydän lausua sydämelliset kiitokset sukulaisille ja ystäville, jotka olivat saattamassa Lauria viimeisellä matkallaan. Kiitos kaunista kukkaslaitteista, jotka olivat pitkäikäinen ja niistä puhuttiin kauniisti ja rakkaudella. Kiitos myöskin niille tovereille jotka auttoivat minua kahvitarjoiluissa surun hetkellä.

ELLI

TORONTO, ONT. MAALISKUUN 16 PNÄ, 1960.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Näytelmän "Tuntematon tuomari" harjoitus tänä iltana Finnish haalilla kello 7.30 ip.

Tommilan ryhmän järjestysmiesvuoro ensi lauantaina. Männistön ryhmän järjestysmiesvuoro tk. 17 päivästä 23 päivään.

Sävelkuoron harjoitukset Finnish-haalilla ensi keskiviikkona klo 7.30 illalla.

Näyttelijäin vastaanottotanssit Finnish haalilla ensi perjantaina kello 9 illalla.

Näytelmäjuhlat Finnish-haalilla ensi lauantaina alkaen kello 7 illalla ja sunnuntaina alkaen kello 2 ip.

Neuvostoliittolainen elokuva esitetään ensi perjantaina

Sudbury Progressive Film Society tiedoittaa, että se on onnistunut saamaan erinomaisen Neuvostoliitossa valmistetun "Whirlwind of Danger" nimisen filmin, jonka esitys kestää lähes kaksi tuntia. Esitys tulee tapahtumaan Spruce-kadun ukrainalaisella haalilla ensi perjantaina alkaen kello 8 illalla. Ostamalla yhdistyksen 75 senttiä maksavan jäsenkortin oikeuttaa sisäänpääsyyn.

Spring Jamboreen lahjavoitot

Toronton vuotuisen Spring Jamborinen lahjavoitot on nostettu ja voitot jakaantuivat seuraaville lipuille: Ensimäinen palkinto 2,335; 2 palkinto 23,452; 3 palkinto 14,357; 4 palkinto 15,101; 5 palkinto 9,253; 6 palkinto 23,502; 7 palkinto 19,376; 8 palkinto 11,818.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

VUOKRATTAVANA

KAHDEN HUONEEN ASUNTO Työn Puistossa, painevesi, keittiön kaappi ja sinkki. Vuokraoikeuksiin kuuluu vapaa sauna ja sähkö. Tiedustelkaa Työn Puiston isännältä, puh. OS. 3-0193. (12—14—16)

LÄÄKÄRI JA KIRURGI
DR. L. HOOEY
Puh. OS. 3-3695 Kotiin OS. 5-6729
Medical Arts rakennuksessa
260 Cedar St., Sudbury

Ikkunat ja ovet erikoisalamme

Nykyaikaisilla koneilla varustetussa verstaassamme kykenemme valmistamaan kaikenkokoisia PUISIA IKKUNOITA JA OVIA sekä niiden KEHYKSIÄ. Välitämme myös valmiita sisä- ja ulko-ovia kohtuullisiin hinnoin.

Varastossa:
Kaksinkertaisia ikkunoita (5 vuoden takuu)
Penelyte ja Barclay pöytälevyjä
Metallireunustaa
Vaneerilevyjä
Lattialevyjä
Saranoita ja lukkoja
Maaleja ja vernissaa

"Thix Jelled" uutuusmaali on
Mainiota kaikenlaisiin pintoihin sisällä eli ulkona. Kokeilkaa tänä keväänä. Nopeasti kuivavaa ja helppoa maalata. — Ei tipu pensselistä.

SUDBURY PLANING MILL
D. G. Hromlak, omist.
Puh. OS. 5-6771, ill. OS. 3-9055 11—19 GINO ST., Copper kadun päästä ylös. — SUDBURY, ONTARIO

RULLATIKETTEJA
Sopivia käyttää iltama-, juhla- ja tanssitilaisuuksien ovi- ja ravintolalippuina.
VARASTOSSAMME ON:
"ADMIT ONE",
10c, 20c, 50c, 75c, ja $1.00 lippuja
KUSSAKIN RULLASSA ON 2000 LIPPUA.
Hinta $1.25 rulla
MYÖSKIN ON SAATAVANA
KAKSOISRULLA
missä on "Admit One"-lipun lisäksi myös "KUPONKI", molemmat varustettu samalla numerolla.
Kaksoisrullan hinta $2.45 kpl.
Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED
BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5685

Sävel-kuoron jäsenten tärkeä kokous ensi viikon tiistaina

Sävel-kuoron jäseniä kehoitetaan saapumaan erittäin tärkeään kokoukseen tk. 19 päivänä, eli ensi viikon tiistaina.

Kokouksessa tulee esille suurjuhlien ohjelman järjestely kuoromme osalta. Senjälkeen kun päätetään mitkä laulut eri kuoromme tulevat laulamaan ja mitä muuta ohjelmaa esitetään, tulee meidän tiedoittaa siitä Torontoon, jossa laaditaan suurjuhlaohjelma lopullisesti ja valvotaan ettei mitään ohjelmanumeroa toisteta.

Siis kaikki kuorolaiset kokoukseen ensi vikon tiistaina. Kokous alkaa kello 7.30 illalla.

Toimintarikkain kevättalvi Sudburyn osaston historiassa

Osasto valmistuu Vapauden ja Liekin levitykseen ja haastaa Port Arthurin, Toronton ja Vancouverin osastot edistämään myöskin asiaa

Viime sunnuntaina pidetyssä CSJ:n Sudburyn osaston kokouksessa todettiin yleisesti, että osastomme toiminta on kuluvan vuoden alkupuolella ollut vilkkain mitä koskaan osastomme historian aikana on ollut. Tähän oli kaikkein ratkaisevimpana tekijänä sarjajuhlakilpailu, joka tempasi omien jäsentemme lisäksi järjestömme ulkopuoleltakin olevia myötätuntoisia voimia mukaansa niin paljon ettei koskaan ollisi voitu etukäteen kuvitella.

Kokouksessa todettiin, että kolme erillistä kuoroakin perustettiin, joiden jäsenillä sarjajuhlien päättymisen jälkeen on liittynyt Sävel-kuoroon ja kuoromme tulee entistä voimakkaampana matkustamaan Porcupinen suurjuhlille ensi kesänä. Niin myöskin kamppailun aikana perustettiin kaksi orkesteria, jotka nyt on yhdistetty ja kaikkien yksimielinen päätös oli, että hinnalla millä hyvänsä se myöskin lähetetään—suurjuhlille.

Sarjajuhlien aineelliset tulokset olivatkin ennenkuulumattoman hyvät, sillä yhteiset tulot nousevat $7,787.05. Tämä antoikin tilaisuuden lyhentää velkaa $4,000, jonka jälkeen velkaa jää suhteellisen pieni summa.

Mrs. Hilda Tuori käytti puheenvuoron ja liikutettuna kiitti kaikkia niitä, jotka tavalla taikka toisella avustivat sarjajuhlia. Osaston puheenjohtaja E. Suksi lausui myöskin osaston puolesta kiitoksen kaikille, jotka auttoivat ryhmiä kilpailun aikana.

Kokouksessa otettiin esille Vapauden ja Liekin levitysryntäys, joka alkaa toukokuun 15 pnä ja päättyy kesäkuun 15 pnä. E. Suksi selosti, että vähimmäistavoitteina on saada 150 uutta tilausta Vapaudelle ja 200 Liekille. Jäsenet olivat sitä mieltä, että on heti ryhdyttävä toimenpiteisiin tavoitteiden täyttämiseksi ja ylittämiseksi ja sitä varten päätettiin muodostaa 7 henkilöä käsittävä ryntäyskomitea, joka asiamiesten lisäksi osastomme toiminta-alueella valvoo ryntäyksen onnistumista. Kaikki seitsemän henkilöä ilmoittautuivat vapaaehtoisina komiteaan. Niinikään päätettiin järjestää laatikkopäivälliset tk. 24 pnä, jossa saaduilla tuloilla tilataan Vapaus ja Liekki sairaaloissa ja vanhainkodeissa oleville taikka kotona sairastaville varattomille henkilöille.

Samoin myöskin päätettiin haastaa Toronton, Port Arthurin ja Vancouverin osaston järjestämään tätä ryntäystä silmällä pitäen laatikkopäivälliset taikka bingo- eli iltamatilaisuudet Vapauden ja Liekin tilaamiseksi paikkakuntansa sairaaloissa oleville sekä muille varattomille henkilöille, jotka haluavat lukea näitä lehtiä.

Johtokunnan taholta herätettiin kysymys Alertsin kentän mahdollisesta myynnistä. Johtokunta ehdotti, että se saisi valtuudet neuvotella Alertsin ja neuvottelee asiasta. Kokouksessa oltiin sitä mieltä, että ryhdytään asiaa valmistamaan ja että tehdään tiedustelu joe kaupunki olisi halukas ostamaan tämän kentän yleistä käyttöä varten.

Niinikään johtokunnan taholta herätettiin kysymys Kekäläisen farmista. Johtokunta ehdotti, että olisi ryhdyttävä ottamaan tarkempaa selvyyttä farmin omaisuudesta ja sen arvosta silmällä pitäen sen myyntiä. Tämä hyväksyttiin ja samalla ilmaistiin ajatus, että osastomme ei ole taloudellisessa hädässä ja näinollen sen myymistä ei olisi mitenkään kiirehdittävä [illegible]. Kokous [illegible] tuudet farmin omaisuudesta tutkimisesta [illegible].

Sairaushuoltokomitea tiedoitti, että sairaalassa oleville ja vanhainkodissa oleville on lähetetty pääsiäispaketit.

Kokoukselle raportoitiin myöskin, että osasto on saanut kaupungin lämmityslaitteiden tarkastajan tutkimaan haalin lämmityslaitteita ja [illegible] lämmityslaitoksen asentaneelle yhtiölle [illegible].

Työn Puiston komiteaan valittiin O. Männistö, Aimo Mäki, Anni Kanisto, M. Sutinen ja T. Hakala. Lempi Mäki ja U. Mäkelä tulevat toimimaan komiteassa johtokunnan edustajina. Samalla annettiin komitealle tehtäväksi [illegible] Työn Puisto ostettiin.

Kokouksessa käsiteltiin niinikään ensi lauantaina ja sunnuntaina pidettäviä näytelmäjuhlien valmisteluja [illegible] keskustelu sujui vilkkaana ja asiallisena.

Wanupin esiraivaajien kunniakas suurjuhla

Wanupin suomalaisella haal'lla oli lauantai-iltana esiraivaajain 50-vuotisjuhlien merkeissä järjestetty hyvin onnistunut juhla, missä oli juhlayleisöä ennätysmäärä — "seisomapaikatkin" täynnä.

Juhla oli järjestetty paikkakunnan asukkaiden yhteisillä voimilla ja sellaisenaan se sai koko väestön yksimielisen kannatuksen ja tuen. Siellä nähtiin wanupilaisten lisäksi vieraita Long Lakelta, Wahnapitaesta, Whitefishista, Sudburysta, Kirkland Lakelta, St. Catharinesista ja monilta muiltakin paikkakunnilta. Ohjelmistoon kokonaisuuteen katsoen wanupilaiset saivat juhla yleisöltä jakamattoman tunnustuksen ja kiitoksen. Sanalla sanoen esiraivaajain juhla oli kaunis yhteistyön tulos ja yhtenäisyyden saavutus.

Juhlasalin edusta ja näyttämö oli kauniisti koristeltu "elävillä" kuusilla ja kuusenoksista valmistetuilla köynnöksillä. Näyttämön yllä oli illan tunnus "1904 Tervetuloa esiraivaajain 50-vuotisjuhlaan 1960."

Yksinäistä ja karua korpea oli Wanup 50 vuotta sitten, jolloin kansalaisemme sinne "köyhyyden ja puutteen" pakoittamina siirtyivät, kuten Matti Ranta puheessaan selitti. Mutta nyt oli esiraivaajain kunniaksi järjestetyssä juhlassa paljon väkeä ja ensimmäisenä ohjelmanumerona tervehti laululla päivän sankareita pavikymmenluokuinen koululaisryhmä ja vielä 10 henkeä käsittävä kuoro.

Kunniapaikalla oli vanhoja harmaahapsisia veteraaneja: mr. ja mrs. Jim Hutchon, Antti Lahtinen, Martta Mänty, Matti Ranta, Jack Mäki, Linda Rautiainen ja Alma Pulkkinen sekä viimeksimainitun ja hänen edesmenneen miehensä Jussi Pulkkisen poika Jalo, joka on toinen Wanupissa syntyneistä valkoihoisista.

Päivän sankarit esitteli yleisölle Wm. Kangassalo ja kukin kunniavieras sanoi muutaman sanan varhaisemmista muistelmistaan — lukeutuen siihen juttu siitä kun Wahnapitaen sillan rakennusmiehet hätääntyivät riistanvartijan paikalle tulemisesta niin, että heittivät juuri ampumansa peuran betonin sekaan, missä se on kuulemma vieläkin.

Ohjelmasta mainittakoon 10 henkisen kuoron reippaat esitykset mitä säesti mandoliinilla Paul Hill, Annikki Mäkysen laulamat hyvin sopiva runo, Wm. Kangassalon mielenkiintoinen historiikkikertomus, sisältyen siihen kuvaus Wanupin palosta, vanha J. Hutchonin viulusoolot, esiraivaajien elämää hienosti tulkinnut kuvaelma, jossa oli 9 osanottajaa, kaunis duettolaulu ja lopuksi [illegible] hienon huuliharppuesitys. Katri Timbergin ja A. Alatalon kaunis duetto, Leo Salon reipas harmonikkasoolo, Rautiaisen pikkutyttöjen rakastettava duetto, 4-henkisen naisryhmän hyvin harjoiteltu voimistelu, Irja Koivulan, sekä Judy ja Lalla Tammen taidolla esitetty trio-laulut, Wm. Hanhikankaan Paul Hillin säestyksellä esittämä "Kalerivanki" ja toiset kuoroesitykset, sekä lopuksi filmi Wanupin suomalaisasutuksesta. Vapaus-lehti oli lähettänyt päivän sankareille lämminhenkisen tervehdyksen tämän merkkipäivän johdosta.

Hyvin onnistunut juhla päättyi yhteiseen karkeloon. Erikoismainin ansaitsee Wanupin emäntien järjestämä kahvipöytä, mikä notkui monenlaisista voileivistä, kaakuista ja muista herkuista. Kiitos wanupilaiselle rattoisasta illasta. — W.

Tshou En-lai arvosteli Yhdysvaltoja maailman imperialismin johtajana

(Jatkoa 1. sivulta)

hittää Kiinan vihaamiskampanjaa tarkoituksenaan Kiinan vaikutuksen laajentumisen ja eristäämiseen sen kansainvälisissä asioissa.

Hän sanoi, että kapitalismi on kehittymässä epätasaisesti, että kapitalistien markkinat ovat supistumassa ja että Yhdysvaltain valta-asema kapitalistisessa maailmassa on heikentynyt.

"Koko imperialistinen leiri on siirtynyt askeleen eteenpäin kohti täydellistä hajaantumista", sanoi pääministeri.

Kiinan naapurimuista Tshuo sanoi seuraavasti:

Intia — "Luotamme toivorikkaasti ystävällisiin suhteisiin Kiinan ja Intian välillä." Hän sanoi Intiaa Kiinan suureksi naapuriksi.

Japani — "Niin kauan kuin Kishin hallitus ylläpitää vihamielistä suhtautumistaan Kiinaan, ei voi olla olemassa mitään mahdollisuutta Kiinan ja Japanin välien parantamiseksi."

Indonesia — "On päästy hyvälle alulle Kiinan ja Indonesian välisen ongelman ratkaisussa." Hän lisäsi, että on aloitettu työ joidenkin Indonesian kiinalaisten siirtämiseksi takaisin Kiinaan, ja että hän toivoi molemminpuolin jatkettavan ystävällistä yhteistoimintaa.

Birma ja Nepal — Pääministeri sanoi, että Kiinan Birman ja Nepalin kanssa allekirjoittamat hyökkäämättömyyssopimukset ovat esimerkkejä Aasian maiden solidaarisuudesta ja ystävällisen rinnakkaiselon periaatteille.

Hän uudisti Kiinan ehdotuksen ja esitti kollektiivisen rauhansopimuksen solmimista kaikkien Tyynenmeren ja Aasian maiden kesken. Samassa sopimuksessa sovittaisiin hyökkäämättömyydestä ja koko alueen ydinaseista vapaana pitämisestä.

Puhuessaan muista Aasian maista hän sanoi, että "uskomme vakavasti, että [illegible] rauhanomaisesti neuvottelujen kautta [illegible] kaisia ne voivatkaan olla muutenkaan."

Taas uhri Hiroshimalle

Hiroshima. — 17-vuotias japanilainen tyttö kuoli tiistaina vuoden 1945 atomipommin aiheuttamaan leukemiaan. Aina viime kuukauteen asti hän oli täysin terve.

Mainittu tyttö, Hiroko Kajijama, oli 20 kuukauden ikäinen atomipommin räjähtäessä 1,5 kilometrin päässä hänen kodistaan. Hän välttyi palovammoilta eikä hänen ruumiissaan näkynyt minkäänlaisia merkkejä siitä, että hän olisi joutunut radioaktiivisen säteilyn alaiseksi, ennen kuin kolme viikkoa sitten, jolloin pelätyt leukemian merkit ilmaantuivat.

Hirokon kuolema on aiheuttanut suurta huomiota Japanissa.

Kansainvaellus Sudburyyn ensi viikon vaihteessa

Viikon vaihteessa tapahtuu oikea kansainvaellus Sudburyssa pidettäviin Järjestön näytelmäjuhliin. Ettei vierailijoille tulisi ikävä on CSJ:n Sudburyn os. järjestänyt vastaanottotanssit ensi perjantaiksi Finnish-haalille. Tanssimusiikista pitää huolen Leo Niemen yhtye. Tilaisuus alkaa kello 9 illalla.

Varsinaiset näytelmäjuhlat alkavat lauantaina kello 7 illalla. Sinä iltana esitetään kolme yksinäytöksistä näytelmää. St. Catharinesin v.- ja u.-seura Starin näyttelijät esittävät "Kepsu kukko"-nimisen näytelmän. Ohjaamisesta huolehtii U. Harju. Toronton v.- ja u. seura Yrityksen taholta esitetään "In the Shadow of the Glen" W. D. Bohmin ohjauksella ja CSJ:n Sudburyn osaston näyttelijät "Tuntematon tuomari", jonka ohjauksesta huolehtii Hellen Grenon.

Sunnuntaina jatketaan näytelmäjuhlaa kello 2 ip. ja Alertsin nuoret esittävät näytelmän "The Dear Departed". Toronton osaston näyttelijät "Eri kiva setä", jonka on ohjannut Helga Gronqvist. Beaver Laken näyttelijät esittävät näytelmän "Viimeinen osa", jonka ohjauksesta on huolehtinut Mari Johnson.

Tässä yhteydessä on mainittava, että Alertsin kappaleen esittäjät ovat kaikki lapsia, joita ohjaa Anita Horrick. He ovat ahkerasti harjoittaneet ja heidän näyttelemisensä tulee olemaan varmaankin mielenkiintoinen. Koska lapset eivät tule aikuisten sarjaan eivätkä näin ollen ole kelvollisia palkinnoille, niin Sudburyn osasto tulee muistamaan heitä pienillä lahjoilla.

Kuten ohjelmasta näkee yleisöllä tulee olemaan riittämiin näkemistä ensi viikon vaihteessa Finnish haalilla.

Sunnuntaina kello 11 ap. näyttelijät kokoontuvat Finnish-haalille, jossa Sudburyn osaston puolesta heille tarjotaan kahvit leivosten kera ja senjälkeen näyttelijät neuvottelevat tulevan näytelmäjuhlan järjestämisen yksityiskohdista.

Saapukaa silloin runsaslukuisesti Finnish-haalille. Tavalliset sisäänpääsymaksut.

Vain tasavertaisuus tuo rauhan Etelä-Afrikkaan -- Britannian parlamentti

(Jatkoa 1. sivulta)

deakoni Cecil T. Wood saapui tänne ilmateitse viime perjantaina matkallaan Geneveen, jossa hän tulee kehoittamaan maailman kirkkoneuvostoa lähettämään valtuuskunnan Etelä-Afrikkaan.

Arkkideakoni on matkalla Kapkaupungin anglikaanisen kirkon arkkipiispa tri Joost de Brankin asemesta joka on päättänyt peruuttaa kaikki ulkomaavierailunsa Etelä-Afrikan kriitillisen tilanteen johdosta.

Hän sanoi, että hän esittää kehoituksensa maailman kirkkoneuvostolle Etelä-Afrikan kirkkojen puolesta.

"Maailman yleinen mielipide vaikuttaa suuresti Etelä-Afrikan tapahtumiin", sanoi hän.

Myöhemmin puhuessaan toisille sanomalehtimiehille arkkideakoni tuomitsi Etelä-Afrikan hallituksen afrikkalaisten pieksämisestä viime viikon maanantaina ja sanoi sitä yksinkertaisesti laillistetuksi raakamaisuudeksi.

"Afrikan tavalliset kansalaiset ovat kauhistuneet tapahtumien johdosta", sanoi hän. "On ehdottomasti olemassa paljon pettyneisyyttä siksi, ettei ole enää olemassa mitään keinoa tyytymättömyyden ilmaisemiseksi avonaisesti."

ETELÄ-AFRIKAN PÄÄMINISTERI YRITETTY MURHATA

Johannesburg. — Valkoihoinen farmari 54 vuoden ikäinen David Pratt pidätettiin täällä luaantaina heti sen jälkeen kun hän oli ampunut kolmasti kohti Etelä-Afrikan pääministeri Verwoerdia tämän puhuttua Etelä-Afrikan unionin näytelyn avajaisissa täällä. Kaksi 22-kaliberisen revolverin kuulaa osui pääministerin päähän.

Sunnuntaina pääministeri oli toipunut siinä määrin, että hänet voitiin kuljettaa Johannesburgista maan pääkaupunkiin Pretoriaan. Kuulat olivat vielä hänen päässään. Lääkärien lausunnon mukaan ne eivät kuitenkaan aiheuttaneet mitään vauriota aivoille.

Vielä ei ole annettu mitään tiedoitusta Prattin syytteeseen saattamisesta. Sen odotetaan tapahtuvan jossain muussa kaupungissa, jotta viranomaiset voisivat välttyä Verwoerdin johtaman kansallisen puolueen kannattajien mahdollisel ta mielenosoitukselta.

Hallituksen edessä on nyt kysymys siitä kuka asetetaan suorittamaan pääministerin tehtäviä siksi kunnes Verwoerd tervehtyy. Joidenkin lääkärien arvelujen mukaan hänen puhekykynsä voi jäädä vaillinaiseksi ja hänen kuulonsa heikentyä. Pääministerin sijaisen valitsemisen tiellä on vissejä vaikeuksia, sillä hallituspiireissäkin on olemassa erimielisyyttä hallituksen politiikasta. Kuitenkin otaksutaan, että pääministeri ja Verwoerdin politiikan vankka kannattaja Paul Sauer voidaan nimittää tähän tehtävään.

SOTALAIN VOIMAAN SAATTAMINEN MAHDOLLINEN

Johannesburg. — Hallitusta kannattava iltalehti Die Vaderland tiedoitti lauantai-iltana, että "odotetaan sotalain voimaan julistamista tänä iltana siksi että tänä iltapäivänä suoritettiin yritys murhata pääministeriä."

CANADALAINEN KIRJJENVAIHTAJA PIDÄTETTY ETELÄ-AFRIKASSA

Ottawa. — Toronto Star-lehden Ottawan toimisto ilmoitti lauantaina, että lehden ulkomaauutisten toimittaja Norman Phillips pidätettiin Durbanissa, Etelä-Afrikassa, siksi, että Etelä-Afrikan hallitus katsoi jotta uutinen, jota hän oli yrittänyt lähettää lehdelleen, olisi voinut vakavasti vahingoittaa Etelä-Afrikan ja Canadan välisiä suhteita.

Tieto pidättämisestä annettiin pääministeri Diefenbakerin toimistosta, joka oli saanut sen Canadan Kapkaupungissa olevalta komissaarilta.

Diefenbaker on protesteerannut pidättämisen johdosta ja antanut Canadan komissaarille määräyksen tiedoittaa asiasta Etelä-Afrikan hallitukselle.

Tiedoituksessa sanottiin, että Phillipsin uutisen lähettämistä ei sallittu eikä siitä annettu jäljennöstä canadalaisille viranomaisille.

Pääministerin lausunnossa valitettiin mr. Phillipsin pidättämisen johdosta, joka tapahtui hänen hotellihuoneessaan Durbanissa kello 7 aamulla.

Suomen uutisia

Helsinki — (Suomi-Seura) — **Suomi-Seuran toiminnanjohtaja haluaa henkilökohtaista yhteyttä amerikansuomalaisiin ja heidän järjestöihinsä.** — Suomi-Seuran toiminnanjohtaja, lainopin kandidaatti Tauri Aaltio saapuu Yhdysvaltoihin ensi elokuun ajaksi seuran järjestämän tilauslennon matkanjohtajana. Tuomari Aaltion pyrkimyksenä on silloin tutustua niin paljon kuin mahdollista amerikansuomalaisiin sekä heidän järjestöihinsä. Hän rohkenee toivoa tuloksellista matkaa siitäkin huolimatta, että kesäaika ei ole paras mahdollinen ajankohta tällaisen vierailun tekoon. Hän haluaa mielellään sekä henkilökohtaisia tapaamisia että tutustumisia suomalaisten perustamiin yhdistyksiin voidakseen esittää tervehdyksensä Suomesta ja Suomi-Seuralta. Mikäli tähän on mahdollisuuksia, pyydetään siitä hyvissä ajoin ilmoittamaan osoitteella Suomi-Seura, Kirkkokatu 1, Helsinki, Finland.

Mitä uusi "unelmamoottori" merkitsee autotyöläisille?

"Saksalaiset suorittivat salamahyökkäyksen automaailmaan tänä vuonna unelmamoototrillaan", tiedoittaa David Scott March Popular Science-julkaisussa. "Ylös ja alas kulkevien mäntien (piston) sijasta siinä on juonikas kolmiliuskainen kierrin. Tavallisen räjähdysmoottorin ja turbiinin "ristisiitoksena" se lupaa kaksi kertaa enemmän voimaa samanpainoisesta ja samankokoisesta moottorista kuin nykyinen moottori . . .

"Sen lisäksi, se on äänetön ja melkein tärisemätön. Samalla sen valmistaminen tulee halvaksi, sillä ajaminen taloudelliseksi ja kunnossa pitäminen yksinkertaiseksi. Siinä on vain kaksi liikkuva pääosaa." Sitä voidaan käyttää myös kuorma-autoissa, veneissä ja lentokoneissa.

NSU Werke firma Neckarsulmissa, Saksassa, suunnittelee näitä uusia moottoreita markkinoille 1961 Prinz-nimisessä pienessä autossaan. Yhdysvalloissa Curtiss-Wright on ostanut itselleen oikeuden rakentaa näiden moottoreiden suurempia malleja.

Samaan aikaan Rootes-firma Englannissa on esittänyt Hillman Minx-tehtaansa liukuhihnalla uuden täydellisesti automaattisen vaihdelaitteen, joka soveltuu pienivoimaisiin autoihin. New York Times helmikuun 25 päivän numerossaan kuvasi laitetta "yksinkertaiseksi kuin lasten leikkilaite".

Sen nimi on Easydrive ja perustuu se — magneettiseen prinsiippiin: "Käyttämällä noin kaksi ruokalusikallista rautajauhoa joka käy magneettiseksi, muodostuu sellainen kiinteä kytkin moottorin ja vaihdelaatikon välillä. Täten voima siirtyy pyöriin ilman huomattavaa lipsumista eikä koidu gasoliinintuhlausta". Eräissä Yhdysvalloissa valmistetuissa suurissa autoissa voiman menetys nousee niinkin korkeaksi kuin 25 prosenttiin.

Sitä käytetään Britanniassa myöskin rotatiopainokoneissa, suurissa kameroissa, tekstiili- ja kaivosteollisuudessa.

Easydrive menetelmän kehitti brittiläinen Smiths Motors Accessories firman clevelandilaisen Eaton Manufacturing Companyn kanssa tehdyn monimutkaisen ristilupakirjasopimuksen alaisuudessa. — Eaton firmalle jää kaikki oikeudet siihen Pohjois-Amerikassa. Eaton on kehittänyt hiukan erilaisen version, jota Yhdysvaltain autokorporatiot parhaillaan kokeilevat. Se saattaa ilmestyä markkinoille ensi vuonna eräissä Detroitin pienemmissä autoissa.

* * *

Palaamme nyt ostikkoomme ja kysymme: hyväkö vai huono uutinen? Autokorporationeille se on ihmeitä tekevä ja hyvä uutinen. Moottorien ja automaattisten vaihteiden valmistaminen tulee halvemmaksi — s.t.s. vähemmän työvoimaa tarvitaan ja näinollen paljon työläisiä voidaan ajaa pois tehtaista.

Autotyöläisille se merkitsee sekalaista siunausta parhaassakin tapauksessa. Auton omistajina ja kuljettajina he lausuvat teknillisen edistyksen tervetulleeksi. Mutta työläisinä he tietävät sen merkitsevän heille: toisille työstäerottamisia ja toisille turvattomuutta.

Kiitos teknilliselle edistykselle ja työkiihdytykselle, että Kolme suurta autokorporatiota voivat tänään työntää ulos markkinoille enemmän autoja kuin viisi vuotta sitten 136,000 työläistä pienemmällä työvoimalla.

Järkevässä yhteiskunnassa, jossa talous on suunniteltua ja enemmistön kontrolloimaa, sellaista uutista uudesta autosta ja uudesta vaihdesysteemistä tervehdittäisiin kadulla tanssien. Se merkitsisi jälleen lyhennystä työviikossa, uutta askelta kohti pidempää vapaa-aikaa ja suurempaa vapautta kaikille.

Mutta siinä hullujenhuoneessa, joka tunnetaan kapitalismin nimellä ja jossa kaikkea tuotetaan profiittien tekemistä varten muutamille harvoille eikä kaikkien käytettäväksi, päävaikutus uutista lukeville työläisille on kylmä väre selkärangassa.

Sosialistisesti ajattelevat työläiset sanovat: Työläisiä ei tulisi heittää romutettavaksi, vaan se tulisi tehdä järjestelmälle, joka romuttaa ihmisiä silloin kun ei enää voi niistä hyötyä. — Työmies-Eteenpäin.

NLn ja Canadan välille kiinteä lentoliikenneyhteys

Winnipeg. — Neuvostoliiton Canadan lähettiläs A. A. Aroutunian sanoi täällä torstaina, että välittömän lentoliikenteen puute Canadan ja Neuvostoliiton välillä hidastuttaa parempien suhteiden kehitystä näiden naapurimaiden kesken.

Hän selitti että nykyaikaisen lentoliikenteen avulla ja välityksellä Canada voi ylläpitää yhteyksiä Pohjoisen naapurinsa, Neuvostoliiton kanssa yhtä tehokkaasti mitä nyt pidetään yhteyksiä eteläisen naapurimaan kanssa.

Asiaa koskeviin tilastotietoihin viitaten lähettiläs Aroutunian osoitti, että Neuvostoliitto tulee sijoittamaan k.o. alueen teollisuuden kehittämiseksi 300 miljardia dollaria vuodesta vuoteen 1959—65.

KIITOS

Kiitän kaikkia CPR:n telegrafityökuntien työtovereita siitä yhteisestä rahalahjasta jonka sain vastaanottaa jäädessäni pois mainitun yhtiön palveluksesta.
Sydämelliset kiitokset teille kaikille.

EELI RAIVIO
Sudbury Ontario

ILOISET NÄYTELMÄJUHLAN
TERVETULIAISTANSSIT
Finnish-haalilla, Sudburyssa
Perjant. huhtik. 15 pnä alk. klo 9 ill.
Hyvä soitto — LEO NIEMI JA KUMPPANIT
Sisäänpääsy: naiset 50c — miehet 75c.
Sudburylaiset ja ympäristön suomalaiset, tulkaa tapaamaan vieraspaikkakuntalaisia näyttelijöitä ja näytelmäjuhlavieraita!

Kirjakaupassamme on nyt suurin ja monipuolisin romaanikirjojen valikoima, mitä on ollut moneen vuoteen

NETTA MUSKETT:
VARJOT VÄISTYVÄT
235 SIVUA — HINTA SID. $3.25
Tämän Netta Muskettin uuden romaanin tapahtumat alkavat Maxinen lapsuuden Intiasta ja kärjistyvät huippuunsa sodan runtelemassa Euroopassa, missä ihmiset ovat joutuneet paljon kokemaan ja paljon kärsimään. Se on kertomus kiihkeästä, epätavallisesta naisesta, Maxinesta, joka ei oppinut tyytymään puolinaiseen onneen — hänen ehtonsa oli kaikki tai ei mitään.

NIKO KAZANTZAKIS:
VIIMEINEN KIUSAUS
432 SIVUA — HINTA SID. $4.00
Niko Kazantzakisin teos Viimeinen kiusaus muuttaa rohkealla otteella ristiinnaulitsemiskertomuksen realistiseksi ja vaikuttavaksi romaaniksi. Se kuvaa levotonta aikaa — tultujen historiallisten henkilöjen todellista ja elävää elämää värikkäässä arkipäivässä. Roomalaisten legioonien 'suojeluksessa' he elävät vapaudentaistelijoiden ristien varjossa; näitä ristejä kohoaa teloituspaikoilla kautta maan. Huomispäivän pelossa ja hengellisessä kodittomuudessaan he turvautuvat väkivaltaan, rakkauteen ja uneksivat luvatusta vapauttajasta.

Corbett T. Thigpen ja Hervey M. Cleckley:
EEVAN KOLMET KASVOT
291 SIVUA — HINTA SID. $3.85
"Vuoden erikoisin ja kiintoisin kirja"
Elämä itse on antanut aiheen tähän poikkeukselliseen kirjaan. Lääkärien kertoma, mielikuvituksellisena tuntuva kuvaus nuoresta aviovaimosta, jossa yhdistyi kaksi toisilleen vastakkaista persoonallisuutta, jotka lopulta muuntuivat vielä kolmanneksi.

TLATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69 SUDBURY, ONTARIO